

SOBOTA

17 maja 2008

rocznik LXIII • nr 57

cena 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558740044

www.glosludu.cz

info@glosludu.cz

Pismo wychodzi

we wtorki, czwartki i soboty

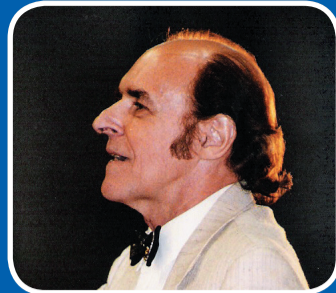
GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

TEMAT TYGODNIA na str. 4:

Pół wieku
karwińskiej
»Przyjaźni«

Śląsk Cieszyński to nie tylko pas wzdłuż Olzy

CZ. CIESZYN (ep) – Międzynarodowa konferencja, która odbyła się w czwartek w czeskokieszyńskim Teatrze, była podsumowaniem dwóch transgranicznych projektów: Inforeg 2006 i „Śląsk Cieszyński – Historia i współczesność we wspólnej Europie”. Nawiązywała też do ważnej rocznicy – 10-lecia istnienia Euroregionu Śląsk Cieszyński – Těšínské Slezsko. Na konferencję przybyli burmistrzowie Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, przedstawiciele gmin, szkół oraz różnych instytucji kulturalnych i społecznych. Była mowa o historii regionu, wzajemnych wpływach, a także stereotypach.

Jako pierwszy z referatem wystąpił Zbyšek Ondřeka, dyrektor Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Cz. Cieszynie, który mówił o granicach Śląska Cieszyńskiego. Zwrócił uwagę na paradoks, że wiele osób, nie tylko w innych regionach Czech, ale też i mieszkających tutaj, nie używa albo i nie zna terminu Śląsk Cieszyński, chętnie mówi zaś o... Północnych Morawach. Poza tym, choć granice Śląska Cieszyńskiego są dokładnie określone (zamykają się po czeskiej stronie rzeką Ostrawicą, po polskiej rzeką Białką), w świadomości ludzi nie jest to już takie jasne. – *Chciałbym, żebyśmy w trakcie kolejnych kilku lat przestali mówić o Śląsku Cieszyńskim jako o przygranicznym pasie wzdłuż rzeki Olzy* – powiedział.

Następny wykład, zatytułowany: „Czeskie wpływy kulturalne i

językowe na Śląsku Cieszyńskim od XIV do XX w.”, wygłosił David Pindur. Do tego referatu nawiązywał też kolejny, przedstawiony przez Mariusza Makowskiego z Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie. Mówił on o spotykaniu

się czeskiej, polskiej i niemieckiej kultury w okresie od XVIII do XX w. Lukáš Szlaur przedstawił natomiast ciekawe wyniki badań wzajemnych czesko-polskich stereotypów wśród młodzieży szkół średnich. Badania, przeprowadzone za

pomocą ankiet w szkołach po czeskiej i polskiej stronie regionu, objęły 500 osób. Wyniki pokazały nie tylko, jakimi stereotypami oceniali się nawzajem młodzi Polacy i Czesi, ale też udowodniły niedostateczną wiedzę na temat kultury i historii

śledniego kraju, choć gorzej wypadli tu Polacy. Wśród osób związanych z czeską literaturą wymieniali przeważnie tylko Bohumila Hrabala, z filmem – Davida Duchovnego, a z muzyką – Helenę Vondračkovą. Dobrze znana okazała się natomiast czeska reprezentacja w piłce nożnej. Co ciekawe, w pytaniu o osoby związane z muzyką, czeska młodzież często wymieniała Ewę Farną, która pojawiła się jako czeska piosenkarka także w odpowiedziach niektórych Polaków...

Konferencji towarzyszył również wernisaż wystawy zorganizowanej z okazji 700-lecia założenia wielu miejscowości w naszym regionie. Wystawa prezentowała stare fotografie i pocztówki. Dużo mówiło się także o 10 latach działalności Euroregionu. Omówiono zrealizowane projekty oraz strategię dalszego działania na polu transgranicznej współpracy.

Jutro premiera Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego – zespół zaprasza nas na musical „W 80 dni dookoła świata”, do którego scenariusz na podstawie powieści Juliusza Verne'a napisał Petr Markov, muzykę – Zdeněk Barták, a reżyserem przedstawienia jest Miloslav Čížek. Na zdjęciu – od lewej: Mariusz Osmelak, Paweł Niedoba i Tomasz Kłapoczek (gościnnie). W tyle stoi Jakub Tomoszek.

Po dobrosąsiedzku

KATOWICE (mro) – Dziś kończą się trzydniowe Czesko-Polskie Dni w stolicy Górnego Śląska. Ich kulminacją było wczorajsze przyjęcie władz Ostrawy na czele z prezydentem Petrem Kajnarem przez prezydenta Katowic Piotra Uszoka i wspólne otwarcie Ostrawskiego Centrum Informacji. W uroczystości udział wzięli także konsul generalny RC w Katowicach Bohumil Mazánek.

Program Dni to także koncerty – w Muzeum Archidiecezjalnym wystąpił Michał Šupák i Kwartet Helcea, a na estradach pojawiły się grupy bluesowe i rockowe, które zaprezentowały się na ulicy Wawelskiej – czasowo przemianowanej na „Stodolní”. Prezentowane były filmy czeskie, a w oddziałach Miejskiej Biblioteki Publicznej odbywały się spotkania dla dzieci, m.in. na temat czeskich dobranocek, potraw regionalnych, literatury czeskiej oraz konkursy wiedzy o Czechach. Dni miały także sportowy wymiar – odbył się młodzieżowy turniej tenisa, piłki nożnej i koszykówki. Rozstrzygnięto także konkurs plastyczny „Sport w naszym mieście” dla uczniów szkół podstawowych z obydwu miast.

Pieniądże powinny leżeć w banku

REGION (dc) – Złodzieje dobrze wiedzą o tym, że seniorzy lubią przechowywać swe oszczędności w domu. Dlatego też objeżdżają wioski, w których wybierają starsze domki, zakładając, że mogą mieszkać w nich starzy ludzie. Do niezabezpieczonych często przez właścicieli domów wchodzi bez zaproszenia i korzystając z tego, że właściciel jest np. w ogrodzie, szybko przeszukują pomieszczenia. Dobrze przy tym wiedzą, w jakich miejscach se-

niorzy chowają swe oszczędności. Jeśli zdarzy się, że zastaną właściciela w domu, zachowują się bardzo grzecznie i albo proponują jakiś towar, albo też twierdzą, że przynoszą np. nagrodę z loterii lub zwrot opłat za elektryczność czy gaz. Ich ulubionym chwytym bywa twierdzenie, że mają zbyt duży nominal, dlatego potrzebują go rozmienić. Wtedy senior sam pokazuje złodziejom, gdzie trzyma pieniądze...

Ciąg dalszy na str. 2

CENTRUM
OPEN
OKNA | DRZWI

www.centrumopen.cz

profesjonalna wymiana okien

U NAS CIĄGŁE CENY
JAK Z 5% DPH

774 287 750
Cieszyn, ul. Zamkowa 2, Most Przyjaźni
wjazd do Czech – po polskiej stronie

800 100 194
bezpłatna linia
Slezská Ostrava, ul. Těšínská 96/42

POGODA

sobota

dzień: 21 do 25°C
noc: 12 do 8°C
wiatr: do 4 m/s

niedziela
poniedziałek

dzień: 14 do 18°C
noc: 14 do 10°C
wiatr: 3 – 6 m/s

Čunka śledzą detektywi

PRAGA – Szef ministerstwa spraw zagranicznych RC, Karel Schwarzenberg, nasłał na swojego kolegę z rządu, Jiřego Čunka, najdroższych detektywów. Amerykańska agencja detektywistyczna Kroll ma sprawdzić, jak wicepremier, minister rozwoju regionalnego i jednocześnie przywódca KDU-ČSL doszedł do swego majątku. Schwarzenberg z Čunkiem sprawę audytu uzgodnili już na początku kwietnia. Do tej pory nie wiadomo było jednak, kto przeprowadzi kontrolę majątku. Szef europejskiego oddziału agencji Kroll, Tommy Helsby, w rozmowie z dziennikiem „Hospodářské noviny” przyznał, że sprawa jest „niezwykła”. – *Czegoś takiego jeszcze nie mieliśmy* – powiedział.

Próba zastraszenia?

PŁOCK – Nieznani sprawcy włamali się do domu Danuty Ciepłińskiej-Olewnik – poinformował pełnomocnik rodziny Olewników, mecenas Ireneusz Wilk. Danuta Ciepłińska-Olewnik jest siostrą uprowadzonego w 2001 r. i następnie zamordowanego Krzysztofa Olewnika. Wilk powiedział, że ze wstępnych ustaleń poszkodowanych wynika, że sprawcy znieśli ubrania dzieci do garażu. – *To zdarzenie traktujemy jako próbę zastraszenia. Jesteśmy wstrząśnięci* – mówił mecenas. Dodał, że o zdarzeniu zostały poinformowane policja i prokuratura. Policja odmawia informacji na ten temat; potwierdza jedynie, że włamano się do „jednego z domów w Płocku”, z którego skradziono m.in. 500 dolarów i dwa telefony.

Osama grozi Izraelowi

– *Będziemy kontynuowali, z przyzwoleniem boskim, walkę przeciw Izraelczykom i ich sojusznikom i nie oddamy ani centymetra Palestyny, dopóki na ziemi będzie choć jeden prawdziwy muzułmanin* – zapowiedział Osama bin Laden w nagraniu poświęconym 60. rocznicy powstania Izraela. Przywódca Al-Kaidy skrytykował zachodnie media za robienie ofiar z Izraelczyków i ukazywanie wysiedlonych Palestyńczyków jako terrorystów. Bin Laden ostro potępił proces pokojowy, mający na celu ustanowienie państwa palestyńskiego. Dodał, że dla niego rozmieszczenie międzynarodowych sił pokojowych w południowym Libanie dowodzi, że Zachód popiera i broni Izraela.

Z OKAZJI 90. ROCZNICY ZAŁOŻENIA PRZEDSZKOLA I SZKOŁY PODSTAWOWEJ W KARWINIE FRYSZTACIE

SOBOTA 31. 5. 2008, W GODZ. 9-13

Szczegółowy program na www.pzskarvina.cz

Dzień Otwarty

Serdecznie zapraszają uczniowie, nauczyciele, pracownicy szkoły i przedszkola oraz dyrekcja

WICEKONSUL MICHAŁ GIERWATOWSKI:

»Odjeżdżam stąd ze smutkiem«

W środę zakończył swoją 6-letnią misję dyplomatyczną w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie wicekonsul ds. paszportowych, wizowych, ruchu osobowego i administracyjnych – Michał Gierwatowski:

To smutak czasu... Dużo się zmieniło przez te lata?

Kiedy z żoną przyjechaliśmy do Ostrawy w 2002 roku, to świat, Europa, Ostrawa były inne. Zmieniło się bardzo wiele – weszliśmy do Schengen, pojawiło się więc wiele związanych z tym nowych rozwiązań prawnych. Dwukrotnie w tym czasie zmieniano polskie paszporty; zresztą mówiąc na marginesie – nawet ten aktualny wzór też chyba nie będzie ostateczny. Przeżyliśmy tych zmian bardzo dużo i mam nadzieję, że udało się je wdrożyć w bezbolesny dla miejscowych Polaków sposób.

Na pewno zasługą tego gładkiego wdrożenia było i to, że polskie i czeskie służby graniczne od lat współpracowały ze sobą bardzo dobrze, wiele rzeczy było załatwianych na bieżąco, nie było problemów z biurokracją między czeską policją dla obcokrajowców i polską strażą graniczną, między Polską Izba Celną i jej czeskim odpowiednikiem. W tak zwanym międzyczasie rzeczywistość zmieniła się struktura osób występujących o wizy do naszego urzędu. Na początku mojej misji byli to obywatele Ukrainy, Białorusi, Mołdowy, Wietnamu i Indii. Teraz ze względu na to, że wiele z tych osób posiada pobyt stały w RC, to nie potrzebuje już wizy do Polski. Zostały osoby, które mają nie do końca sformalizowany status pobytu w RC, oraz te, które chcąc dostać się do domu, muszą odwiedzić nasz urząd.

Jak przylgnęło panu do serca Zaolzie i Ostrawa?

Nie ukrywam, że wyjazd z Ostrawy jest dla nas bardzo smutny. Żyliśmy się tu z ludźmi. Tu urodziło się nam

Wicekonsul Michał Gierwatowski

dziecko – chodzi zresztą do polskiego przedszkola w Lutyni Dolnej, mamy tu bardzo wielu przyjaciół. Sześć lat do dość duży kawałek życia. Mamy wrażenie, że wyjeżdżamy z domu.

I do którego nowego domu państwo podążacie?

Nowy dom – zgodnie z decyzją ministerstwa spraw zagranicznych – ma powstać w stolicy Islandii, w Rejkjaviku. Tam powierzone mi zostało zadanie utworzenia od podstaw polskiej placówki dyplomatycznej. Będę starał się to zadanie wypełnić.

Czy kiedyś jeszcze zawita pan do nas?

Zrobię wszystko, by tak było. Z przyjaciółmi umówiliśmy się na wspaniałe piwo, na super jedzenie w tutejszych knajpkach, na kofolę. Na pewno tu jeszcze wrócę.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Kornik nie daje za wygraną

NYDEK (dc) – Ciężkie pojazdy zwożące drewno ze stoków górskich są już od dłuższego czasu częścią krajobrazu. Przyczyną wycinania lasów na tak dużą skalę jest obumieranie świerków, którego prawdopodobną przyczyną są zmiany klimatyczne – ocieplenie, nierównomierne opady, a także sadzenie w ostatnich 200 latach świerków w miejscach dla nich nieodpowiednich. Osłabione, płytko zakorzenione drzewa atakowane są w pierwszej fazie przez grzyby pasożytnicze, które ograniczają im dostęp do wody i substancji odżywczych, następnie zaś stają się podat-

ne na działanie wiatru i owadów – najczęściej korników. By szkodnik nie rozprzestrzenił się dalej, trzeba zaatakowane przez niego drzewa w jak najkrótszym czasie wyciąć i wywieźć z lasu.

Jak mówi Miroslav Nezval z Nadleśnictwa w Jabłonkowie, lasy w rewirze nydeckim (do którego należą również lasy w Bystrzycy i Wędryni) są najbardziej poszkodowanymi lasami nadzorowanymi przez jabłonkowskie nadleśnictwo. W ub. roku pozyskano tam pięciokrotnie więcej drewna, niż wynosi średnia roczna. W br. sytuacja będzie podobna. – *Od-*

wiedział „Głosowi” Nezval. – *Odsetek drzew zaatakowanych przez kornika jest jeszcze wyższy niż przypuszczaliśmy. Sprzyja temu ciepła pogoda.*

Miejsca wycinki są stopniowo zalesiane, przede wszystkim bukiem, jodłą i jaworem. Posadzono już 250 tys. drzewek.

Prelekcja o Auschwitz

OSTRAWA (mro) – Dom Książki „Librex” za pośrednictwem „Stolika Polskiego” zaprasza na prelekcję, pokaz fotografii i dyskusję z Andrzejem Kacorzkiem, historykiem, a także szefem organizacyjnym Międzynarodowego Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście we wtorek 20 bm. o godz. 17.00 do siedziby księgarni (Smetanovo náměstí 8).

Dyskusja na temat zagłady Żydów w Auschwitz, w rocznicę 60-lecia powstania państwa izraelskiego, przygotowana jest przy współpracy Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie.

Niecodzienne spotkanie miało miejsce w ub. wtorek w PSP w Gnojniku. Wicekonsul ds. Polonii Agnieszka Fedorów przekazała uczniom i nauczycielom gnojnickiej placówki dary Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie – telewizor, zestaw komputerowy, odtwarzacz DVD oraz radiomagnetofon. W imieniu ponad setki gnojnickich uczniów i przedszkolaków podziękował przedstawicielce Polski dyrektor szkoły Tadeusz Grycz.

Wakacje na roboczo

BYSTRZYCA (kor) – Wieś otrzymała w tym roku 11,5 mln kc z programu dotacyjnego Państwowego Funduszu Środowiska. Władze gminy przeznaczą te środki – dodając do nich 1,7 mln kc z własnej kasy – na rekonstrukcję i docieplenie czesko-polskiego kompleksu szkolnego. Remont przebiegnie podczas tegorocznych wakacji.

W ramach przedsięwzięcia zostanie odnowiona elewacja stare-

go budynku czeskiej podstawówki. Niemniej zdecydowana część dotacji zostanie wykorzystana na remont obiektów PSP im. Stanisława Hadyny i polskiego przedszkola. – *W tych budynkach zostaną zainstalowane nowe okna i drzwi, odnowimy elewację i pomalujemy całe wnętrze. Wygląda na to, że wakacje będą przebiegać w Bystrzycy raczej na roboczo – powiedział „Głosowi” wicewójt Roman Wróbel.*

MOIM ZDANIEM
Ach, ta historia

JACKA SIKORY

Prezes Kongresu Polaków, historyk Józef Szymeczek, który rozpoczął cykl wykładów o historii Śląska Cieszyńskiego w zaolziańskich szkołach, po spotkaniu w czeskiej podstawówce w Wędryni zwierzył się, że zaskoczył go kompletny brak wiedzy o regionie wśród młodzieży. Większość uczniów podobno przekonana jest, że żyją na Północnych Morawach, a nie na Śląsku, a mieszkających tu Polaków traktują niczym obcokrajowców.

Smutne to... Ale co ma myśleć biedna młodzież, gdy o historii Księstwa Cieszyńskiego nic nie wiedzą ludzie dorośli, którzy powinni przynajmniej trochę się w niej orientować? Chociażby nauczyciele historii lub dziennikarze piszący o dziejach regionu. Niedawno zaskoczył mnie artykuł w regionalnym dodatku dziennika „MF Dnes”. Jeden z redaktorów w tekście o zabytkowej knajpie w podostrawskim Szonowie wypisuje bowiem istne bzdury. Mówi np., że wybudowana w 1896 r. knajpka była ulubionym miejscem spotkań przemysłowców. Niedawno bowiem w tym czasie biegła granica między Austrią a... Polską. A w kolejnym akapicie samozwańczy historyk wspomina, że w latach 30. cały Śląsk Cieszyński na... kilka lat zajęła Polska. Przeraziłem się już naprawdę. Jak to właściwie było? – zastanawiałem się, bo autor nie pisze dokładnie. Widocznie przekonany jest o tym, że Polska zajmowała Zaolzie np. w latach 1932-1937. A może było tak – bo kilka to sporo – w latach 1936-1943, a nawet jeszcze dłużej i biedne Zaolzie wywołali dopiero dzielni żołnierze radzieccy w roku 1968?

Podobnie przeraża mnie brak wiedzy i hołdowanie mitom u niektórych wykładawców historii w uczelni wyższych. Pamiętam, jak w 1989 r. pewna docentka na ówczesnym Wydziale Pedagogicznym w Ostrawie miała wykład o średniowieczu. I wspomniała, że Inkwizycja powstała już w wieku XI. – *I kto stał na czele inkwizytorów?* – pytała. Od razu sobie odpowiedziała: – *Jezuici*. Na nasze protesty, że założył Towarzystwo Jezusowe, Ignacy Loyola, urodził się dopiero pod koniec wieku XV, a działalność rozpoczął w wieku XVI, dowiedzieliśmy się, że nie powinniśmy się wyrażać. – *Gdyby jezuita działał w XI w., i tak by byli inkwizytorami, bo zawsze byli wrogami postępu.*

Miejmy nadzieję, że dzięki wykładom J. Szymeczka stan wiedzy o historii regionu na Zaolziu się poprawi. Pomimo to jestem raczej pesymistą. Bo fakty zawsze bywają mniej popularne od mitów i legend...

sikoraj@glosludu.cz

Drogi do remontu

JABŁONKÓW (kor) – Rada Miasta wydzieliła w tegorocznym budżecie 2 mln kc na remont miejskich dróg. Jak poinformował nas wiceburmistrz Stanisław Jakus, w tym roku miasto naprawi przede wszystkim drogi w dzielnicach Szysłą i Lyski.

Kolejny etap remontu rozpocznie

się po zakończeniu budowy obwodnicy Jabłonkowa. Ta powinna zostać ukończona kierowcom na próbę w listopadzie br. – *Umówiliśmy się z kierownictwem firmy „Alpine”, która podczas budowy korzysta z miejskich dróg, że pomoże nam później z ich remontem* – dodał Jakus.

Pieniądze powinny...

Dokończenie ze str. 1

Podobny wypadek miał miejsce w środę. Trójka kobiet okradła w Starzyczu parę małżeńską w wieku 84 i 89 lat, zabierając im oszczędności całego życia. Kobiety weszły do otwartego domu i zaczęły swobodnie się po nim poruszać. Kiedy zastała je właścicielka, zaproponowały jej skup pierza. Po ich odejściu

małżonkowie stwierdzili, że z sąsiedniego pokoju zniknęło im 200 tys. koron.

Prewencja takich smutnych wypadków, które dla starych ludzi są prawdziwą tragedią, jest prosta. – *Należy zamykać furtkę i dom, a pieniądze ulokować bezpiecznie w banku* – mówi rzecznik Policji RC w Frydku-Místku Ivan Žurovec.

Biblioteka Śląska przy »Stoliku«

OSTRAWA (mro) – O losach Biblioteki Śląskiej w Katowicach – jej związkach z autonomicznym Sejmem Śląskim, dziejach wojennych i dniu dzisiejszym placówki posiadającej 2 mln woluminów i odwiedzanej przez 178 tys. czytelników – mówił podczas środowego „Stolika Polskiego” jej dyrektor, prof. Jan Malicki.

Mówił też o roli biblioteki jako księżnicy publicznej, naukowej, regionalnej – tu poruszył niezmiernie istotny dla Zaolzian fakt gromadzenia silesiaców. Ostatnio biblioteka wzbogaciła się o spuściznę po Janie Kubiszu i przygotowuje wydanie krytyczne „Pamiętnika starego nauczyciela”. – *Do naszych czasów zachowała się szczerka drukarska tej książki z oryginalnymi uwagami autora* – zauważył prof. J. Malicki. Przedstawiając program DVD, opowiadał o powstaniu Śląskiej Biblio-

teki Cyfrowej (dostępnej w Internecie), o pracy z książką – od spraw związanych z konserwacją starodruków (jak znajdującego się w posiadaniu biblioteki „Psałterza Floriańskiego”), przez badania naukowe, po działalność popularyzatorską. – *Biblioteka jest miejscem integrującym ludzi bez względu na wiek, zawód czy doświadczenie* – zaznaczył J. Malicki. Poruszył też sprawę nie-naukowych funkcji tej placówki, jak np. integracji ludzi niepełnosprawnych czy aktywizacji osób w wieku emerytalnym, a także temat organizowania przez nią wielu konkursów – m.in. Śląskiej Fotografii Prasowej czy Śląskiego Lauru Literackiego. Nie pominął też działalności wydawniczej BŚ – zarówno opracowań krytycznych, jak i wydawania faksymiliów – również dzieł pochodzących ze Śląska Cieszyńskiego.

Gość „Stolika” mówił też o budowie nowego gmachu Biblioteki. – *Inspirację czerpaliśmy z wielu bibliotek europejskich* – opowiadał profesor. Stąd w nowym gmachu BŚ przy placu Europy w Katowicach istnieje sterowana komputerowo wypożyczalnia książek z systemu wysokiego składowania (notabene księgarze BŚ mają przygotowanie alpinistyczne). A książki dzięki transporterom rolkowym pojawiają się przed czytelnikiem do 20 minut.

„Stolikowicze”, a wśród nich wicekonsul ds. Polonii Agnieszka Fedorów, Zaolzianie oraz czescy przyjaciele Polski z dużym zainteresowaniem słuchali dyrektora. Ci ostatni zaś skomentowali: – *Katowice, miasto mniej więcej tak duże jak Ostrawa, mają taką nowoczesną bibliotekę. Widać, że w Polsce inaczej podchodzi się do słowa pisanego.*

Ogromna radość śpiewania

Prawdziwie harmonijna atmosfera panowała w czwartek w sali czeskokoczyńskiej „Strzelnicy”, gdy Leszek Kalina przy kanonie „Viva la musica” rozgrzewał w śpiewie siedem zespołów chóralnych z prawie wszystkich zakątków Zaolzia – uczestników VII Przeglądu Szkolnej Działalności Śpiewaczej. Organizatorami spotkania były Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musiaca” oraz Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie (na sali reprezentowane przez Renatę Czader).

Oceniającymi występy byli Jadwiga Sikora z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (Cieszyn) oraz Alojzy Suchanek – prezes PTA „AM”. Jednak jak stwierdzili prowadzący konferansjerkę: Gabriela Szmek i Tadeusz Marzynek – *Przeгляд to fajna imprezka i bez klasyfikacji.*

Przeгляд otworzył występ zespołu wokalnego „Alaudae” z karwińskiej filii Polskiego Gimnazjum pod dyktando Leszka Kaliny, świetnie wykonując „Wlazł kotek na płotek”, „Już słońeczko za górą” czy „Kyrie”. Jako drugie zaprezentowały się „Trallalinki” – zespół z PSP Czeski Cieszyn pod dyktando Beaty Brzóska – które z akompaniamentem fortepianu, ale także nietradycyjnych instrumentów perkusyjnych, jak tarki czy podkładki pod gorące garnki, świetnie zaprezentowały „Pojedziemy na łów” i inne piosenki. Różnorodność stylu i rytmy przedstawiły bystrzyckie „Wiolinki” pod dyktando Danuty Cymerys. Wykonaniu „Auto-stopu” czy „Zuzanny” towarzyszyły gromkie oklaski, a sala wręcz oszalała przy wykonaniu „Yellow submarine”. Toteż niełatwe zadanie czekało następny zespół – Chór Szkoły w Jabłonkowie pod dyktando Moniki Łysek. Rozpoczęli przy akompaniamentach gitary, a potem „dali czadu” zarówno po gorolsku, jak i z repertuaru Majki Jeżowskiej. Widownia śpiewała razem z chórem, o oklaskach w różnym rytmie nawet nie wspominam. Następnie na scenie pojawili się członkowie zespołu „Trallala” z Cz. Cieszyna, którym udało się zwrócić na siebie uwagę chyba wszystkich słuchaczy, a to dzięki swej wspaniale wyćwiczonej – nazwijmy to – artykulacji na czas. Jako przedostatnie wystąpiło „Crescendo” z Bystrzycy, prezentując wspaniałe spirituals, a zwieńczeniem Przeglądu był występ gimnazjalnego „Collegium Iuvenum”, m.in. z genialnym wykonaniem „Pragnę ocki”.

Prezes PTA „AM” Alojzy Suchanek, kończąc spotka-

nie, podziękował zgromadzonym artystom muzykom za to, że *pokazali piękno, jakie istnieje na naszym terenie. – Jestem usatysfakcjonowany tym, że o waszych występach mogę mówić w samych superlatywach. Przeżył, których byliśmy tu świadkiem, były wspaniałe.* Zapropował, by w przyszłości Przeglądy organizować publicznie. – *Dlatego, że żadna szkoła nie musi się wstydzić swojej działalności.* Podkreślił pracę pedagogów, dyrygentów, którym *należą się słowa najwyższego uznania za zaangażowanie w tę działalność.* Wyraził też żal, że nie wszystkie szkoły uczestniczyły w przeglądzie.

Podsumowując występy, Jadwiga Sikora powiedziała: – *Ten przegląd nazwałam w duchu „Świętem pieśni”. Ogromnie się z tego cieszę, że słyszałam takie piękne prezentacje, śpiewanie i małych, i większych, i dojrzałych uczniów, że w szkolnej działalności śpiewaczej widać stopniowanie trudności, że widoczna jest radość z muzykowania na wszystkich etapach kształcenia. Cieszę się, że wasi nauczyciele realizują się i muzycznie.* Po czym, gratulując wykonawcom i pedagogom, dodała, że docenia ten trud i zapewniła, że przekaże to wszystko, co zobaczyła na „Strzelnicy”, Zarządowi Głównemu Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Warszawie. – *Powiem im, jak pięknie śpiewają zespoły polskie na Zaolziu – zakończyła.*

MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

Bystrzyckie „Wiolinki”

Festyn z odznaczeniami

KARWINA (mro) – Obchodząca 90-lecie założenia fabryka „Jäkl”, obecnie nosząca nazwę Arcelor-Mittal Tubular Products Karwina, zaprasza dziś od godz. 15 do fryszackiego kina letniego. Tu dla gości „Jäkl” przygotował 6-godzinny program rozrywkowy, a w nim „Maxim Turbulenc”, orkiestra dęta

„Moravěnka”, Petr Spálený, grupa cymbalistów „Réva” oraz występ Anny K. Na rozrywce jednak się nie skończy.

Ok. godz. 16 z rąk dyrektora fabryki Stanisława Konkolskiego odznaczenia i nagrody odbiorą poprzedni dyrektorzy zakładu (Karel Stelmach, Miroslav Ježíšek,

Vlastislav Sehnal), a po godz. 17 zasłużeni pracownicy (Radomír Berglowiec, Jaroslav Ryška, Josef Matoušek, Ladislav Piwoda, Kristýna Kolková, Tadeusz Owczarzy, Zdenka Recmanová, Erich Matušek, Jiří Bajtek i Gustav Ponczal). Na godz. 21 zapowiedziano laserowe show.

MARIONETKI

Marynka stanęła na progu swego domu. Leniwie się przeciągnęła i wystawiła twarz do ciepłych promieni słonecznych. „Nareszcie porządnie pogoda” – pomyślała i uradowana słonecznym dniem bez chmurki zachwyciła się światem bożym. Wtem jednak jakaś olbrzymia chmura zasłoniła ciepłe słońce. Marynka otworzyła oczy. To nie była chmura, to była Prezesowa. „Marynko, ale mój fajny pogoda, co?” – zapytała uśmiechnięta. „Aż na te jedynym wielkim chmurze” – odpowiedziała Marynka. „Jako chmura, jako chmura, dyć to niebieczko je czyściutki...”, nie zgadzała się Prezesowa. Marynka wołała przytaknąć, uniknęła w ten sposób zbędnych dyskusji.

„Cóż cie do nas przwiódło” – starała się być uprzejma.

„Ale, tako drobnostka. Chciałaś se w czymśi poradzić” – odpowiedziała Prezesowa. Marynce wszystko było jasne. Prezesowa nie po poradę przyszła. Prezesowa przecież zawsze ma gotową receptę na wszystkie bóleczki świata tego. Przyszła raczej pochwalić się swoją receptą i jej wyższością nad innymi receptami.

„Tóż pój na kawę” – zaprosiła Marynka Prezesową do kuchni.

Prezesowa rozsiadła się przy stole. „Bo widzisz, mój chłop se zy mnóm wadzi. Bo se zamówił ogłoszynie w Głosie, teraz už yny z małym Ludym. Taki na piyrwszej strónie, kolorowóm reklame tej naszej imprezy. A ludzie na zarzódnowym se z nim wadzili, czymu za to tela płacił. Że gazeta by miała być naszo, tóż czymu by my płacił mieli”.

Za darmo

„Na mój gust ludzie mająm prowde”.

„Ni mająm”.

„Jak ni mająm? Jo se myślím, że tako informacja o imprezie to ni ma ny reklama dlo organizatorów, ale ważno informacja dlo szyrzygo społeczyństwa. Dyć to nie idzie se na to dziwać jak na reklame łokyn czy orłapów” – Marynka nie dała się zbić z tropu.

„Marynko, ale takóm informację, z całym programem, to my mogymy dać za darmo do ogłoszynie na przedostatni strónie. Za to se fakt nic nie płaci. Tako reklama na piyrwszej strónce też znaczy, że impreza poważno, wielko. Dyć jakby aj na piyrwszej strónie to było za darmo, tak by se tam wszyscy chcieli pokozac. Na tej piyrwszej strónie by musiały być ny reklamy. Bo se ludzie pomyślóm, czymu nasze pieczyńni placzków by miało być gorsze od koncerty Wodeckiego na przykład. A jak za to trzeba zapłacić, tak se už ludziska tak nie garnóm. A ogłoszynie na piyrwszej strónie jednak mo potym wyynksze znaczynie”.

Marynka podrapała się w głowę: „Isto mosz prowde, taki czasy, że było wszystko za darmo, už tu były, a dobrze se to nie skónczyło. Ale ludziska se zwykli a myślóm se, że tak mo być fórt”.

„Widzisz, ciebie zech przekónała, a ludziska na zarzódnowym uparcie fórt swoi, że by miało być za darmo, bo to je dlo Poloków” – poskarżyła się Prezesowa. Marynka przez chwilę pomyślała, po czym odpowiedziała: „Tóż im powiydz, czymu na imprezie wybiyrajóm wstympane, jak to je też impreza dlo Poloków”.

Prezesowa uścisnęła Marynkę i pobiegła szybko do domu.

sikorova@glosludu.cz

FELIETON HALINY SIKORY

Sukces dzieci z Zaolzia

W ub. wtorek i środę w Miejskim Domu Kultury w Piekarach Śląskich odbywały się eliminacje finałowe Przeglądu Piosenki Dziecięcej „Śląskie Śpiewanie” im. prof. Adolfa Dygacza. W 102 pozycjach konkursowych zaprezentowali swoje umiejętności śpiewacze soliści, duety, zespoły wokalne i wokalo-instrumentalne, zespoły pieśni i tańca oraz chóry z przedszkoli, szkół podstawowych i średnich z całego Górnego Śląska i Zaolzia.

Wielkim sukcesem mogą się poszczycić zaolziańskie dzieci, które zdobyły laury aż w 10 pozycjach konkursowych. W kategorii solistów szkół podstawowych 1. miejsce zdobył Jakub Zogata (PSP Jabłonków), 2. miejsce Aneta Zagóra (Gnojnik), 3. miejsce Vojtěch Pazdera (Jabłonków), wyróżnienie otrzymała Katarzyna Stonawska (Cz. Cieszyn) i Johana Pazdera (Bukowiec). W kategorii duetów 3. miejsce przyznano Mai Kłosińskiej i Jolancie Kowalczyk (Gnojnik). W kategorii zespołów wokalnych 1. miejsce zajęli „Mali Błędowianie” (Hawierzów Błędowice), w kategorii zespołów wokalo-instrumentalnych niższych klas szkół podstawowych 3. miejsce przyznano zespołowi „Mali Muzykanci” (Wędrzynia), z klas wyższych szkół podstawowych 1. miejsce wywalczyła „Lipka” (Jabłonków). W kategorii chórów szkolnych 1. miejsce przyznano zespołowi „Trallala” (Cz. Cieszyn). Nagrodę Grand Prix zdobyła Estrada Regionalna „Równica” z Ustronia.

Warto dodać, że koszty przewozu dzieci zaolziańskich dwoma autokarami na eliminacje finałowe zobowiązał się pokryć Oddział Górnośląski Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Katowicach.

Koncert Galowy Śląskiego Śpiewania, na który zaproszeni zostali wszyscy Zaolzianie, odbędzie się 1 czerwca br. w Koszęcinie. Jak powiedziała nowa dyrektor artystyczna „Śląska” i członek jury, Izabela Mígocz, gala będzie miała charakter Pikniku Rodzinnego odbywającego się w ramach Święta Rodziny z udziałem rodziców w siedzibie Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, który wystąpi pod wieczór dla dzieci i rodziców w specjalnym programie.

JÓZEF WIERZGOŃ, członek jury

Oferta dla melomanów

REGION (mro) – O coraz szerszy krąg melomanów wzbogaca się organizowany uprzednio tylko w Ostrawie Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Janáčkův máj”. W tym roku to wydarzenie muzyczne (odbywające się w dniach: od 19 maja do 9 czerwca) zawita do okolicznych miast: Opawy, Trzyńca, Fulneku oraz Karwiny. W samej Ostrawie koncerty zabrzmią w wielu salach – od Muzeum Górniczego na Landeku, przez zamek słaskoostrawski, pawilon A na „Czarnej Łące”, po kościół, wśród których znalazł się także „czerwony” kościół ewangelicki, którego współgospodarzem jest Śląski Kościół Ewangelicki A.W. (koncert – 8 czerwca z kompozycjami Schumanna, Straussa, Schneider-Trnavskiego, Janáčka w wykonaniu Gabrieli Beňačkovej – sopran i Mariána Lapšanského – fortepian). Atrakcją nie tylko dla kura-cjuszy w Karwinie Darkowiec będzie 23 bm. koncert gitarowy Pierra Laniau, który zagra m.in. Debussy’ego i Poulenca. Zaś melomani z Trzyń-

ca 5 czerwca będą mogli podziwiać sztukę i błyskotliwość interpretacyjną skrzypka Pavla Šporcla, który wraz z Charlesem Olivieri-Munroe oraz Północnoczeską Filharmonią z Teplic zagra m.in. Schuberta („Niedokończoną” symfonię H moll nr 8) oraz utwory Smetany i Dvořáka.

Tegoroczny Festiwal będzie miał również polski akcent. A to za sprawą „bachowskiego specjalisty” – Wacława Golonki, który 30 bm. przedstawi swój krąg sztuki organowy w kościele św. Mikołaja w Ludzowicach. Towarzyszyć mu będą Jaroslav Halíř (trąbka) oraz Roman Janál (bas).

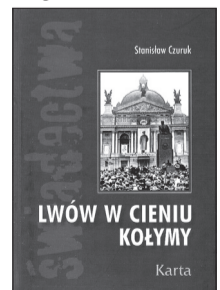
Dodajmy, że Festiwal zaszczyca obecnością: Filharmonia Drezdeńska i Słowacka, Lipski Kwartet Smyczkowy. Organizatorzy z dumą podkreślają udział w Festiwalu skrzypka światowej sławy – Mintze Shlomo (9 czerwca, ostrawski Dom Kultury), który przy akompaniamentie Czeskiej Symfonicznej Orkiestry Narodowej zagra utwory Janáčka, Czajkowskiego oraz Dvořáka.

WIRTUALNA KSIĘGARNIA

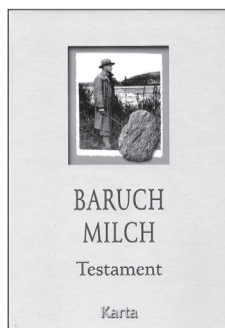
STANISŁAW CZURUK

»Lwów w cieniu Kołomy»

Wyd. „Karta”. Zapis losów mieszkańca Lwowa w okresie od 1 września 1939 do 4 grudnia 1955, przedstawiony przez unikatowe dokumenty. Opowieść o życiu pod okupacjami niemiecką i sowiecką, o konspiracji, stosunkach polsko-ukraińsko-żydowskich, tragedii Holocaustu, o różnych postawach wobec wojennej rzeczywistości – tym ciekawsza, że zapisana przez utalentowanego gawędziarza, obdarzonego wyjątkowym zmysłem obserwacji i wielkim, „lwowskim” poczuciem humoru.

BARUCH MILCH – »Testament«

Wyd. „Karta”. Pierwsza książka w nowej serii KARTY – „Żydzi polscy”. Wstrząsające świadectwo pisane przez Barucha Milcha w ukryciu na terenie dzisiejszej Ukrainy w latach 1943-1944. Autor, lekarz, po utracie rodziny zapisuje nie tylko bieg wydarzeń wojennych i odbywającej się na jego oczach Zagłady, ale też swoje wcześniejsze życie. Książka powstała na podstawie 1600-stronicowego rękopisu z Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie.

Te i inne publikacje wydawnictwa „Karta”, w tym także kwartalniki historyczne, można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka w Cz. Cieszynie (nr tel. 558 740 226).

(kor)

Pół wieku karwińskiej »Przyjaźni«

Kiedy w 1959 roku zespół śpiewaczo-muzyczny „Przyjaźń” dał swój pierwszy występ, tworzyło go 63 śpiewaków. Były i czasy, kiedy w „Przyjaźni” śpiewało około stu osób. Dziś, po 50 latach istnienia, w zespole działa 50-osobowy chór mieszany, kameralna orkiestra symfoniczna złożona z 22 muzyków oraz troje solistów. Koncert jubileuszowy odbędzie się 24 bm. w Domu Kultury w Karwinie Nowym Mieście.

„Przyjaźń” powstała w 1958 r. przez połączenie chóru działającego w Nowym Mieście z frysztańskim chórem „Olza”. Nagrodzona Odznaką Honorową Ministra Kultury i Sztuki RP „Zasłużony dla Kultury Polskiej” oraz Odznaką Honorową IV stopnia Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Warszawie „Złota z Laurem”, znana jest także poza samą Karwiną. Zespół niejednokrotnie występował m.in. w Ostrawie, Ołomuńcu czy Pradze, często gości również w Polsce – np. w Pszczynie, Wodzisławiu Śląskim, Jastrzębiu Zdroju czy Katowicach. Uczestniczył w VII Światowym Festiwalu Chórów Polonijnych w Koszalinie (1988) i Zjeździe Polonii i Polaków z Zagranicy w Krakowie (1992). Prof. Daniel Kadłubiec po jednym z koncertów zespołu w 1993 r. powiedział: – *Koncerty karwińskiej „Przyjaźni” cieszyły się i nadal cieszą niesłabnącą popularnością. Popularność zespołu wywodzi się z dwóch najważniejszych źródeł. Pierwsze – to charakter, profil repertuaru – ambitny, ale atrakcyjny w powszechnym odbiorze, a zatem przystępny, efektowny, wpadający w ucho i serce. Drugie – bardzo dobry poziom zespołu, co jest oczywistą zasługą przede wszystkim kierownika artystycznego i dyrygenta, dr. Józefa Wierzgonia, którego wytrwała praca i sztuka zasługują na uznanie. Chociaż minęły już czasy, kiedy zespół posiadał największą liczbę członków (nie da się też nie zauważyć, że jego skład powoli się „kurczy”), nadal nie musi walczyć o publiczność. – Za mojego prezesowania w pewnym czasie było nas 105 śpiewaków i 27 osób w orkiestrze. Kiedy jeździliśmy na występy, potrzeba było trzech autobusów i jednej przyczepy – wspomina Władysław Cmiel, który przez 18 lat – od roku 1973 – pełnił funkcję kierownika organizacyjnego zespołu. Z prezesostwa zrezygnował w 2001 r., kiedy zaczął mieć problemy ze zdrowiem. – „Przyjaźń” to dla mnie nie tylko członkostwo w zespole, ale przekrój całego mojego życia. Do zespołu chodziłem od 17. roku życia. Tam, jako młodzi ludzie, poznaliśmy się z moją pierwszą żoną i później wiele przeżyliśmy śpiewając razem w „Przyjaźni”. Już wtedy zespół miał nietypowy repertuar – bardzo lubiany, więc było tam dużo młodzieży. Pan Władysław w zespole znalazł również swoją obecną żonę, kiedy owdowiał 10 lat temu. Swoją trwałość „Przyjaźni” zawdzięcza i temu, że wielu jego członków śpiewa tam od początku jego istnienia. – Do zespołu chodzę od 18. roku życia, całych 50 lat – mówi Maria Dźwigoń. – Mój mąż też tam śpiewa, a nasze życie dzięki „Przyjaźni” było o wiele bogatsze: były wyjazdy do Polski, były niezapomniane przeżycia, przejścia przez granicę, kontrola – to były śmieszne sytuacje, ale też i wiele nerwów. Pan Władysław wspomina wiele osób zaangażowanych w pracę zespołu, m.in. Jana Śniegonia, Danutę Wałoszek czy Eugeniusza Hermana. – Byli tam zawsze wspaniali ludzie, ochotni do pomocy, a tyle się działo! „Przyjaźni” nie tylko wyjeżdżała na koncerty, organizowane też były wielkie bale „Przyjaźni”, wycieczki, zgrupowania. I właśnie ta przyjaźń skupiała nasz zespół przez tyle lat.*

Na obchody 50-lecia istnienia „Przyjaźni” przypada też 55.

„Przyjaźń” zaśpiewała z chórem „Polonia-Harmonia” w 2004 r.

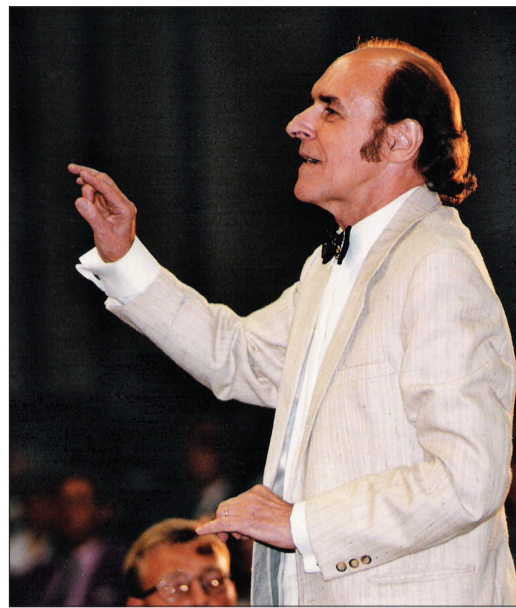
rocznica pańskiej pracy dyrygenckiej. Proszę opowiedzieć o początkach swojej działalności – pierwszych próbach, planach, inspiracjach.

W śpiewie rozmiłował mnie mój nauczyciel wychowania muzycznego w Gimnazjum Realnym im. Juliusza Słowackiego w Orłowej, Eugeniusz Fierla. To były jeszcze czasy ośmiolletniego gimnazjum. Wychowanie muzyczne prowadzono tam od klasy 1. aż do 6. po 2 godziny tygodniowo i właśnie tam Eugeniusz Fierla – nauczyciel, kompozytor, znawca muzyki, zbieracz pieśni ludowych – prowadził chór gimnazjalny, w którym śpiewałem, oraz kameralną orkiestrę symfoniczną. Można powiedzieć, że on naprawdę – wszędzie gdzie uczył – potrafił rozmiłować uczniów w śpiewie chóralnym; spod jego ręki wyszło nawet całe pokolenie dyrygentów, np. Władek Winkler, Otek Winkler, Wanda Kondziolka, nieżyjący już Eryk Śmiłowski i cały szereg innych. On właśnie był nie tylko dobrym nauczycielem wychowania muzycznego, ale również wielkim społecznikiem; prowadził łazańską „Harmonię”, Chór Nauczycieli Polskich. Kiedy odszedł z gimnazjum w 1949 r., poprowadziłem chór gimnazjalny razem z prof. Emilem Jędrzejczykiem. Moja prawdziwa przygoda dyrygencka rozpoczęła się w 1953 roku. Na studiach w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Ołomuńcu prowadziłem chór złożony ze studentów – Polaków, którzy w liczbie ponad

50 studiowali wtedy w tym mieście.

A jakie były początki „Przyjaźni”?

Marzyłem zawsze o chórze z orkiestrą. W roku 1953 powstał Zespół Pieśni i Tańca „Górnik” – 90-osobowy chór z dużą orkiestrą, istniało już „Mazowsze”, potem „Śląsk” – i to jakoś mnie zainspirowało do założenia chóru z orkiestrą. Pojawił się jednak problem: nie było na tyle śpiewaków – taki zespół musiał mieć co najmniej 50 ludzi. Chór mieszany „Olza”, który zacząłem prowadzić w 1953 roku, tworzyło około 30 śpiewaków. Rozpocząłem też wtedy pracę w chórze mieszanym w Karwinie Nowym Mieście. I udało się jakoś tę frysztańską „Olzę” i nowomiejski chór połączyć w jeden zespół. Pierwszy występ

Józef Wierzoń

„Przyjaźni” z 63 śpiewakami pod nazwą „Przyjaźń” odbył się w 1959 r.

Jakie zaszły zmiany w zaolziańskiej chóralistyce od tego czasu?

Śpiewactwo zaolziańskie po wojnie nawiązało do tradycji przedwojennych. W okresie międzywojennym istniało ponad 100 chórów, można

by powiedzieć, że nie było miejscowości, w której by nie śpiewano. Po wojnie, w 1945 roku, doszło do odrodzenia zespołów chóralnych. Ciekawe, że w większości były to zespoły działające przy Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej – naprawdę młodzieżowe zespoły. Niestety, w 1952 r. stowarzyszenie to zostało wchłonięte przez Czechosłowacki Związek Młodzieży i siłą rzeczy zespoły te przeszły pod egidę PZKO. Stopniowo zaczęły się „starzeć” – być może młodzież nie odbierała już tego jako organizacji młodzieżowej i dlatego już tak masowo nie angażowała się w śpiew chóralny. Zespoły jeden za drugim topniały liczebnie. Dziś mamy już tylko ok. 25 zespołów śpiewaczych. Na uwagę zasługuje to, że w ostatnim 20-leciu powstały świetne zespoły młodzieżowe: Collegium Canticorum, Collegium Iuvenum, Canaticum Novum, Ad Dei Gloriam – młodzieżowe zespoły na bardzo wysokim poziomie. Jest bardzo dobrze, że one istnieją, ale z drugiej strony wiele chórów musiało się rozwiązać, zakończyć swoją działalność albo połączyć się z innymi chórami. Oprócz tego, że liczba chórów zmalała, podniosła się też wyraźnie średnia wiekowa śpiewaków. Szczerze mówiąc, nie widzę dobrych, „światlanych” perspektyw w tej materii.

Czy będzie więc miał kto kontynuować tę pracę?

Jak nie będzie śpiewaków – nie... To, że „Przyjaźń” przetrwała 50 lat, to tylko dzięki temu, że jest tam wielu śpiewaków, którzy wytrwali w zespole całych 50, 40, 30 lat. Ale niestety nie widać żadnej budującej perspektywy. W tej chwili nasze chóry to w większości chóry „trzeciego wieku”, chóry „emerytalne”, które teraz walczą o „to be or not to be – być albo nie być”. To nie jest zjawisko obecne tylko u nas – na Zaolziu, identyczna sytuacja jest w Polsce. Jakimi torami pójdzie nasze śpiewactwo dalej – to jest w tej chwili wielki znak zapytania.

ELŻBIETA PRZYCZKO

NASZA RECENZJA

Śpiewnik do każdego domu

Przed laty Józef Wierzoń podjął się trudu zebrania polskich pieśni śpiewanych na Zaolziu. Zbiór pod tytułem *Śpiewamy wszyscy. Śpiewnik popularny dla każdego* ukazał się w 1997 roku nakładem Śląskiej Biblioteki Muzycznej w Katowicach. Prawie dokładnie dziesięć lat później, pod koniec ub. roku, pojawiło się wznowione wydanie śpiewnika. Publikacja opatrzona tytułem *Śpiewamy wszyscy. Śpiewnik popularny na co dzień dla każdego* zawiera 340 utworów. Na tę liczbę składa się obszerny wybór pieśni ludowych i regionalnych (143), głównie ze Śląska Cieszyńskiego, nadto sporo pieśni patriotycznych, żołnierskich, religijnych, harcerskich, okolicznościowych, towarzyskich i biesiadnych. Cennym dopełnieniem śpiewnika są zaopatrzone w tekst melodie najpopularniejszych śląskich tańców. W odautorskim komentarzu wstępnym czytamy: – *Pieśń, podobnie jak język, jest podstawowym elementem kultury i wspólnoty narodowej. Aby jednak pieśń mogła należycie funkcjonować i spełniać swoją życiodajną rolę, muszą ją znać i śpiewać jak najszerze rzesze społeczeństwa.*

Otóż to! – Śpiewać czy nie śpiewać? – *Nieustannie wskazywać musimy na potrzebę pielęgnowania śpiewu jednogłosowego* – pisał Jan Fojcik w 1923 roku w „Śpiewaku Śląskim”. Postulował, by popularyzacją śpiewu jednogłosowego zajęły się chóry, zwane w tamtych czasach kołami albo towarzystwami śpiewaczymi. – *Byłoby wielką zasługą wobec ojczyzny, gdyby każde towarzystwo wycwiczyło rokrocznie dobrze i doskonale choć dziesięć melodii...* – podkreślał.

Może warto zastanowić się nad wdrożeniem idei „kwadransu ludowego” proponowanego przez Stefana Mariana Stoińskiego, który w 1931 roku na łamach „Śpiewaka Śląskiego” pisał: – *Chodzi o to, by wszyscy*

nasi śpiewacy poznali pieśń ludową w jej formie czystej, umieli na pamięć tekst i melodię w jej formie pierwotnej, jednogłosowej. Chcąc zadaniu takiemu sprostać, winni dyrygenci nasi lekcje swe tak ułożyć, by na każdej z nich poświęcono kwadrans na nauczanie i śpiewanie jednogłosowych pieśni (...) Wiem z doświadczenia, że taki „kwadrans ludowy” na naszych lekcjach jest radosnym odpoczynkiem po mozolnych trudach śpiewania wielogłosowego.

Można, a nawet trzeba w takim razie korzystać ze śpiewników. Doskonale do tego celu nadaje się również zbiór Józefa Wierzgonia, przeznaczony „dla każdego” i „na co dzień”. Cel wydania jest jasny: popularyzacja pieśni ludowej, umuzykalnienie, rozśpiewanie i wzbudzenie uczuć patriotycznych – zwłaszcza wśród młodzieży, zachęta do śpiewania przy każdej okazji: w domu, przy zabawie, na wycieczce i na biwaku, w czasie zebrania, spotkań towarzyskich, uroczystości rodzinnych. Zawsze. Kiedy to możliwe, gdy po temu ochota.

Wznowienie zbioru „Śpiewamy wszyscy” było pomysłem wielce szczęśliwym, inicjatywą godną pochwały. Rezultat – trudny do przecenienia – wzbudza ogromny szacunek dla dokonań Józefa Wierzgonia.

Autorowi zbioru życzyć wypada, by wznowiony tom wkrótce stał się tak „zaczytany”, jak poprzednie jego wydania, by *spełniło się Wierzgoniowe marzenie „o społeczeństwie rozśpiewanym”*. W zakończeniu odautorskiej noty Józef Wierzoń gorąco zachęca: – *Śpiewajmy (...) razem wszyscy – i to jak najczęściej, by wspólny śpiew dał nam dużo radości (...)* Śpiewajmy wszyscy tak, jak to „hańdowni” w naszych dziejach bywało, by pieśń nie pozwoliła nam zapomnieć, „skąd nasz ród!”

ANDRZEJ WÓJCİK

♥ ♥ ♥
Sercem zespołu od 50 lat jest dy-

Chwila

Wiosna. Trawa. Żółte kwiatki o błyszczących płatkach. Gdzieniegdzie porzucony papiererek. Albo chustka do nosa, która dziwnym trafem nie trafiła do kosza. Bo ktoś nie umie celować albo kosz był za daleko, albo... cokolwiek. Ile razy człowiek czuje się podobnie jak ta chustka, może nie trafić tam, gdzie chce, nie zdążyć na coś arcyważnego. Człowiek przemija, krótkotrwały jak zapach czy smród – do wyboru.

Jest taki wiersz Przybosa; nie wiem, co znaczył on dla autora, co powiedzieliby o nim krytycy z prawdziwego zdarzenia. Z pewnością poeta nie miał na myśli nic szkaradnego, więc być może wzdrygnąłby się, gdyby przyszło mu przeczytać to wszystko... A jednak...

*Leżę opryskany jaskrami na trawie.
Jak jętki drgają nad stawem
rojne iskry upału.*

*Spoglądnę, ze wzroku rozwinę
kwiat: dmuchawiec
w błękit się wzbija.*

*W powiewie zapachu ginę
i jednodniowy mijam.*

J. Przybós
Widzę to wszystko, a jednak wyraźnie czuję końcową groźbę, choć przecież nie jest to nic nowatorskiego, to prosty fakt. Więc dlaczego niesie tak ogromny ładunek emocji? Aż pot leje się z czoła i lakieruje żółte kwiatuszki.

Jaskry są trujące. I błyszczą. Są piękne. I bardzo proste, niepozorne. A jętki są maleńkie i jest ich dużo. A dmuchawiec to kula, którą byle podmuch wiatru zniszczy, rozbije na tysiąc parolotniarzy szukających celu, z dumnej kulki puchu pozostanie szpetny kikut, odrażająca czaszka. A głowa to sobie wyobraża. Powiew przynosi jad jaskrów, porwaną i gwałconą jętkę, siłą wyrwanego puszystego rewolucjonistę. Ten zapach trwa jeden dzień. **eMeRka**

Reformy dla... przyszłych generacji

Walka o reformy, która rozpętała się na czeskiej scenie politycznej, jest zacięta i pełna emocji. Z pewnością każde wprowadzanie reform niesie ze sobą wiele błędów i niedociągnięć. To jednak nie oznacza, że nie należy podejmować ich w ogóle. W ostatnich tygodniach swój raport na ten temat przedłożyła OECD.

Organizacja ta powstała w roku 1948 na gruzach Europy, w czasach powojennych koordynowała plan Marshalla, który stał się bezpośrednią przyczyną cudu gospodarczego Zachodu. Jak wiadomo, dzięki towarzystwu Gottwald, Bierut, Stalin i spółka, nasz region ostentacyjnie nie wziął w planie udziału. Nie chciał bowiem czerpać pomocy od Stanów, kiedy to przecież Moskwa pomoże... Z Rosji nadszedł tylko mróz i czołgi. Wyniki wschodniej polityki obecne są u nas do dzisiaj.

OECD w swoim raporcie pochwaliła czeskie reformy oraz zaleciła ich kontynuowanie i pogłębienie. Można wyrażać się o tym raporcie pogardliwie, jak robi to czeska opozycja, ale trudniej znaleźć bardziej obiektywną i fachową opinię od takiej, nad którą pracowała organizacja skupiająca 30 najlepiej rozwiniętych krajów świata i czerpiąca z ich doświadczeń.

RC jeszcze niedawno była jednym z najmniej zarobkowo zróżnicowanych krajów Europy. Większe różnice występują nawet w skandynawskim raju socjalistycznym. Obniżanie podatków jest więc koniecznym pociągnięciem. W aktualnej, globalnej konkurencji, kiedy Indie i Chiny zavalają światowe rynki tanimi produktami, budowanie raju socjalistycznego według skandynawskiego wzoru jest fantasmagorią. Już nie ten czas, nie ten wiek...

Prognozy dla systemu emerytalnego są wprost katastrofalne, jedno z najgorszych na świecie! Populacja raptownie się starzeje i wkrótce nie będzie miał kto zarabiać na emerytów. Pieniądże ludzi, którzy przez całe życie płacili podatki, zostały rozdane łatwą ręką na szczodry system socjalny

zgodnie z hasłem byłego premiera Špidli – „Środki tu są!”

Przed wprowadzeniem opłat za wizyty u lekarza Czesi byli też europejskimi mistrzami w zagładaniu do gabinetu lekarza. Przeciętny obywatel aż trzynaście razy w roku pojawiał się w przychodni, za to na przykład w Szwecji średnia roczna to cztery odwiedziny. W takiej sytuacji trudno siedzieć i czekać aż system zacznie się sypać.

Obecny rząd zaczął wprowadzać różne rozwiązania, z mniejszym lub większym sukcesem, ale przynajmniej coś robi. Ruszył w dobrym kierunku. Jego kroki nie są zawsze popularne i czasami utrudniają życie, ale innej drogi nie ma. Reformy, które wszystkim dogadzały, przeprowadzał Edward Gierek i w ten sposób zadłużył Polskę na taką skalę, że jeszcze kilka generacji będzie spłacało pożyczki.

Słowacja już w minionych latach odważnie ruszyła właściwą drogą. Jej dzisiejszy wzrost gospodarczy zbliża się do 10 procent PKB. Nasz sąsiad już w przyszłym roku zamierza przyjąć Euro. Wprowadzony podatek liniowy nawet podniósł dochody budżetu. Przy tym tempie rozwoju, wkrótce może się zdarzyć, że role się odwrócą i my będziemy jeździli na Słowację w poszukiwaniu lepszej pracy.

W dzisiejszej Europie niektóre państwa przypominają tygrysy, a inne słonie. Nietrudno zgadnąć, kto może wygrać w takim wyścigu. Z pewnością wygodniej jest nie zważać na fakty ekonomiczne i z apetytem przejadać przyszłość dalszych pokoleń, mam jednak nadzieję, że podążymy w innym kierunku. **TP**

ostatnio pojawiają się w mediach różne głosy dotyczące zagrożenia nadchodzącym kryzysem żywnościowym. Na ile jest to informacja alarmująca i istotna, a na ile zamierzona i celowa – trudno ocenić. Nie trudno jednak domyślić się, że dzisiejsze społeczeństwo konsumuje więcej niż jest mu potrzebne. Ceny żywności są oczywiście ściśle powiązane z ceną energii – ze względu np. na biopaliwo – i innymi sprawami, ale tę kwestię pozostawmy ekonomom. Dla nas istotny jest wzrost cen produktów – drożeje masło, mleko. Nie byłaby to pierwsza sytuacja, w której w obieg przedostaje się jakaś informacja, która ma spowodować odpowiednie zachowania konsumentów.

Do zainteresowania się tym tematem skłonił mnie artykuł pana Václava Cílka w tygodniku „Respekt”. Autor zainspirował mnie przede wszystkim jedną ważną myślą: o ile jest to temat – rzeka, dający miejsce szerokiej polemice, o tyle osadzony jest on w naszych, europejskich realiach. Wychodząc poza granice naszej kultury, rzecz ma się trochę inaczej.

Podstawową różnicą jest forma, w jakiej przejawia się ów kryzys w różnych państwach. Cílek zwraca uwagę na fakt, iż Amerykanie i Europejczycy wydają na jedzenie nie więcej, niż jedną czwartą swoich dochodów. Gdyby jednak spojrzeć na takie kraje, jak: Egipt, Nigeria, Pakistan, lub Meksyk – sytuacja wy-

gląda inaczej: ludzie na jedzenie przeznaczają ponad dwie trzecie swoich wydatków.

Możemy uskarżać się na niskie pensje i rosnące ceny żywności. Co jednak powiedziałaby Egipcjanin, ojciec wielodzietnej rodziny, który otrul całą swą rodzinę, ponieważ wcześniej stał od trzeciej rano przez cały dzień w kolejce po chleb i nie zdołał go dostać? U nas ceny wzrosły o dwadzieścia procent w skali roku, w Egipcie w ciągu kilku dni podwoiły się. Gdyby taka sytuacja miała miejsce w Euro-

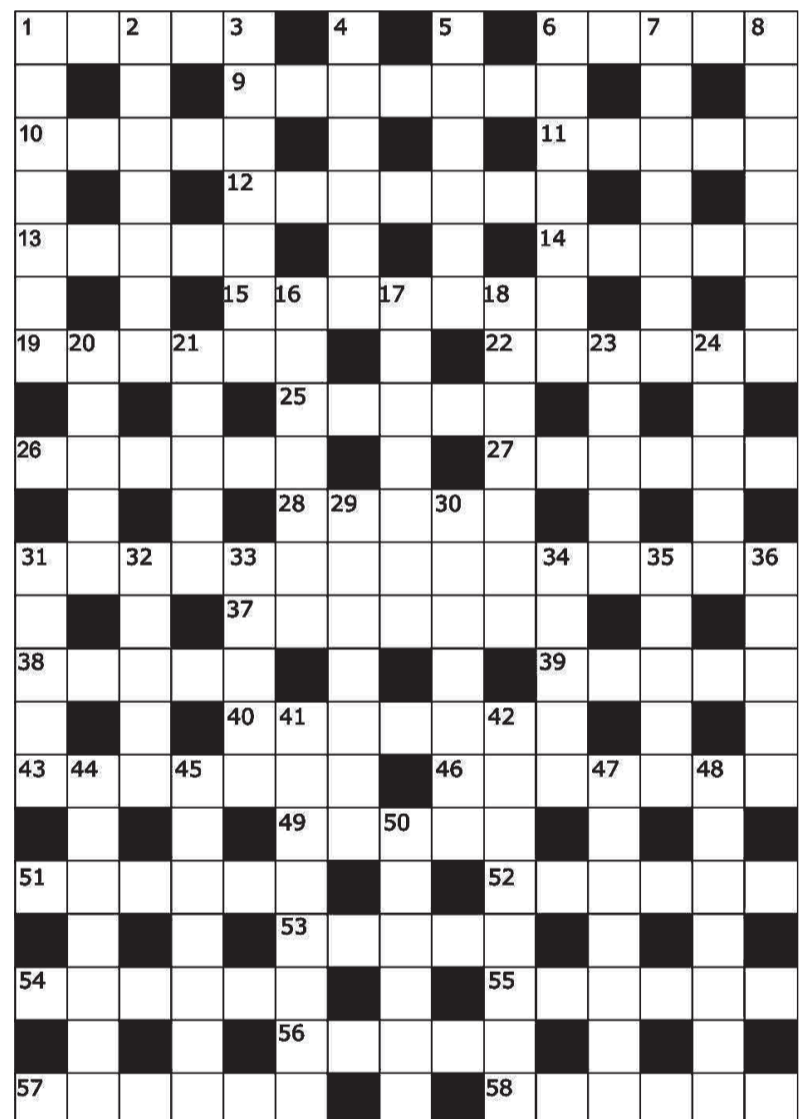
pie, strach pomyśleć, ile instytucji poszłoby z dymem. Powracając z wielkiego świata ekonomii do swojego domu, w którym mieszkamy, możemy spojrzeć na sprawę jeszcze inaczej. Ile jedzenia gromadzimy w spiżarniach i w lodówkach? Ile zużywamy, a ile wyrzucamy? Wiemy, kiedy skończy nam się jedzenie. Wystarczy zrobić sobie kartkę na zakupy, zanim wejdziemy do sklepu i z obłędem zaczniemy zsypywać z półek do koszyka wszystko, co błysnie nam w oczy i co atrakcyjnie wygląda. Pocięzający jest jeszcze fakt, że mimo wiernego przejmowania zachodnich wzorców i zachowań konsumpcyjnych, w dużej mierze zachowujemy jednak zimną krew. Dla porównania – społeczność Stanów Zjednoczonych nie ma prawie żadnego już hamulca moralnego, jeżeli chodzi o brak szacunku dla pożywienia. Byłem, widziałem. **TR**

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. część Trylogii 6. żywienie zwierząt na użytkach zielonych 9. cechuje ostrożnego 10. samosąd 11. niepoohamowane pragnienie 12. sprawdzanie czyichś wiadomości 13. absolutnie doskonały 14. święty obraz na desce 15. stanowcza odpowiedź 19. krótkie podsumowanie 22. rodzaj podatku pośredniego 25. asystent Hadamcika 26. forma rozliczeń bezgotówkowych 27. kapitan na jachcie „OPTY” 28. rubasznie o bracie 31. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Jeden z najwybitniejszych polskich poetów drugiej połowy XX wieku) 37. sypialnia prababki 38. mieszkaniec Sumatry 39. wynik 40. dzianina z elastycznego włókna sztucznego 43. najkorzystniejsze stadium 46. pokrywa naczyńia szklkiem 49. pomocnik Olimpique Marsylia 51. dzielnica Warszawy 52. Volkswagena wstawia 53. „ojciec” w języku martwym 54. tkanina pokryta masą pokostową 55. głód go pobudza 56. w „Szczękach” w roli głównej 57. zbiorowe zaprzestanie pracy 58. osoba wymieniona na wekslu trasowanym.

PIONOWO: 1. Jean Charles, francuski fizyk 2. funkcja trygonometryczna 3. zasadnicza zmiana 4. mała grupa etniczna 5. kraina z Fromborkiem 6. można go strugać 7. jadalne narządy zwierzęce 8. zagadka słowna 16. użyty sprzęt wojskowy 17. gruzińskie miasto nad Kurą 18. pistolety produkuje 20. zając afrykański 21. przychód sklepu 23. głodnemu na myśli 24. mierzy i wskazuje czas 29. rozpowszechnianie informacji o towarach 30. miasto w Wielkiej Brytanii 31. ziab 32. tkanina pościelowa na wyspy 33. wykorzystywanie mieszkania za opłatą 34. Olza czy Odra 35. śpiewa po polsku i po grecku 36. befsztyk na surowo 41. wesołe miasteczko 42. cudzoziemski osiedleńca 44. chore pod opieką lekarza 45. linia na mapie pogody 47. przybliży odległe przedmioty 48. człowiek o rozległej wiedzy 50. wystawiana w teatrze

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 10 maja:

Poziomo: 4. SERUM 10. OREJDZIE 11. ETAMINA 12. ZAWÓD 13. TUNEZJA 15. ESKORTA 17. DEMOKRATA 20. SZAŁAS 23. RZUTKA 26. ILMENAU 27. KOLANO 28. MĄŁYSZ 29. TUR 31. PSY 33. RYSZARD SZURKOWSKI 40. AZARA 41. BRUKIEW 42. CHOJRAK 43. ARBUZ 44. STARZEC 48. KIELNIA 52. SZLABAN 55. DOWCIP 56. TUNDRA 57. RANCZER 58. RZECKI 59. UPADEK 60. TRAGARZ.

Pionowo: 1. SOLTYS 2. TEŻNIA 3. SZOZDA 4. SEZAM 5. ROWEK 6. MEDEA 7. KAUKAZ 8. KIERAT 9. RABATA 14. JESIOTR 16. STRUMYK 18. ODMARSZ 19. RANGPUR 21. ZMORY 22. LGARZ 24. UPLYW 25. KĄSEK 30. UDAWACZ 32. SRACZKA 33. REBUS 34. SAUNA 35. AFISZ 36. ZAMBIA 37. OPOLE 38. SARIN 39. ISKRA 45. TAOIZM 46. RACICA 47. ESPRIT 49. INTRUZ 50. LANTAN 51. IZRAEL 53. LANCA 54. BAZIA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka „Encyklopedia Polski od A do Z”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 23. 5. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje: **Zofia Mitrega z Tyru.**

ALE HECA

– Czy oskarżony był już korany?
– pyto sędziego Francka podczas rozprawy.
– Ja, przed dziesięcioma rokami.
– Od tego czasu ani razu?
– Ani razu, proszę wysokiego sądu.
– A co oskarżony w tych latach robił?
– Jak to co? Siedział!

Spotkali się dwa chłopi. Jedyn mówi do drugiego:
– Je żeś smutny, czemu?
– No, pochowaliśmy tate.
– Przeca był zdrowy jak ryba! Cóż się mu stało?
– Na rąbał drzewo i odcił se palec.
– I skrys tego umrzył?
– Ni, ale tak strasznie wrzeszczał, że my musieli dobić.

SOBOTA 17 MAJA

TVP 1

6.20 Moda na sukces (s.) **6.40** Był taki dzień 17 maja **6.45** Smaki polskie **7.00** Dzień dobry w sobotę **7.30** Rok w ogrodzie **8.00** Wiadomości **8.15** Pod prasą **8.35** Na górę i na dół - Murzy Jerycha **9.05** Ziarno **9.30** Baranek Shaun - Postrzyżyny **10.05** Siódme niebo - Rocznica **10.55** Kuchnia z Okrasą - Przymaki wielkich wodzów **11.20** Podróżnik Valpaso **11.45** Pod skórą krokodyla **12.10** Kadra 2012 **12.25** Kwiat kobiecości **13.00** Wiadomości **13.15** Zgromadzenie Orłów (film USA) **15.10** Śmiechu warte **15.35** Sąsiedzi - Twarzą w twarz z gwiazdą (s.) **16.00** Moda na sukces (s.) **16.25** Psi psycholog **17.00** Teleexpress **17.20** Arcyksiążę Rudolf (film kopr.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Indiana Jones i ostatnia krucjata (film USA) **22.35** Zemsta szeryfa (film USA) **0.35** Doctor Who (film bryt.) **2.15** Uniwersalny żołnierz III - Niewyrównane rachunki **3.45** Był taki dzień 17 maja.

TVP 2

5.35 Echa Panoramy **6.10** Panna z mokrą głową - Grunt to rodzinna **6.40** Spróbujmy razem **7.10** Magazyn Ligi Mistrzów **7.45** Poezja łączy ludzi **7.50** M jak miłość (s.) **8.45** Na dobre i na złe - Niewybuch (s.) **9.40** Egzamin z życia **10.30** Nakręć historię **10.50** Jean-Michel Cousteau - morskie przygody **11.50** Mój przyjaciel Ben II - czarne złoto (film USA) **13.25** Święta wojna (s.) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.30** Złotopolscy - Co się stanie z Wiesiem (s.) **15.05** Smaczne go! Patrycja Kazadi **16.00** Gwiazdy tańczą na lodzie **17.40** Na wyłączność - Natasha Urbańska **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.10** Europa da się lubić - Taniec z Europą **20.05** Pojutrze Kabaret Hrabci **22.05** Fatum (film USA) **23.50** Słowo na niedzielę **0.00** Panorama **0.20** Od zmierzchu do świtu (film USA) **2.15** Supertalent **3.10** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Gramy dla was **8.00** Wokół toru **8.45** Cukierenka dziadka Benka **9.16** Serwis ekonomiczny **9.19** Przegląd prasy **10.00** Zdrowie na żywo **10.17** Niezlomni **10.54** Serwis kulturalny **11.00** Było, nie minęło **11.53** Reportaże z prawdziwego zdarzenia **13.00** Rozmówki wschodniograniczne **14.02** Na rozkaz **14.56** Biznes - tygodnie **15.20** Po sukces do Unii **16.00** Punkt widzenia **16.45** Aktualności **16.50** Tygodnik regionalny **18.00** Aktualności **18.45** Tropiciele **19.00** Na co dzień **19.15** Ślązków portret własny **19.30** Pora na kulturę **20.01** Nasza Ziemia **20.50** Tygodnik Polski **21.45** Aktualności **21.55** Sobotni magazyn sportowy **23.30** Patrol **23.54** Nasza Ziemia **0.23** Studio Wschód **0.56** Punkt widzenia **1.50** Było, nie minęło.

POLSAT

5.45 Sonic X (s.) **6.15** Czarodziejki (s.) **6.45** Piotrus Pan i piraci **7.15** Gadżet i Gadżetinis (s. anim.) **7.45** Tutenstein **8.15** Hugo (dla dzieci) **8.45** Pasjonaci **9.15** Ewa gotuje **9.45** Dziecięcia eskorta McDonald's **10.15** Magazyn Euro 2008 **10.50** Polska : Japonia - Kwalifikacje olimpijskie kobiet w Tokio **12.45** Czarodziejki (s.) **13.45** Legia Warszawa : Groclin Dyskobolia Grodzisk Wielkopolski - Puchar Ekstraklasy **15.45** Strzał w 10 (teleturniej) **16.50** Polska : Estonia - Memoriał Huberta Jerzego Wagnera - eliminacje **18.30** Program **18.50** Wydarzenia **19.30** Jaś Fasola **20.00** Jak oni śpiewają **22.00** Studio Lotto **22.35** Piotr Bałtroczyk przedstawia **0.05** Stąd do wieczności (film USA) **2.35** Miasto zwycięzców (teleturniej) **3.35** Zakazana kamera.

TVC 1

6.05 Śpiewanki **6.10** Muminki (s. anim.) **6.35** Sezamie, baw się razem z nami **7.00** Sierżant Pasek (s. anim.) **7.10** Pszczółka Maja (s. anim.) **7.35** Garfield i przyjaciele (s. anim.) **8.00** Moja maskotka **8.15** Mój brat jest psem (film niem.) **9.50** Sprawy detektywowe Partacza **10.20** Turner i Hooch (film USA) **12.00** Wiadomości **12.05** Z metropolii, Tydzień w regionach **12.35** Auto Moto Styl **13.05** Droga do zwycięstwa (s. dok.) **13.20** Tajemnice dzikiej natury (cykl dok.) **13.50** Hobby magazyn J. Bohdalovej **14.20** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **14.45** Oczarowanie (s.) **15.45** Zmowa pierwszych żon

(film USA) **17.25** Na osłep **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości **18.10** Widma są wśród nas (s.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości **20.00** Wszystko party - wyd. spec. (pr. roz.) **21.00** Negocjator (film USA-niem.) **23.20** Wiadomości, sport **23.30** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **23.35** Czarny deszcz (film USA) **1.35** W potrzasku (film czes.).

TVC 2

6.10 Wiadomości STV **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Boję się latania (dok.) **9.05** Magazyn folklorystyczny **9.30** Nasza wieś (mag.) **9.50** Program muzyczny **10.20** Świat książek **10.50** Dzienniczek lektur **11.10** Simpsonowie (s. anim.) **11.40** Piątka w Pomarańczy **12.35** Game Page (mag.) **12.55** Sabotaż (mag.) **13.25** Abbey Road: Live **14.15** Kinobox (mag.) **14.45** Studio piłki nożnej: Gambrinus Liga (transmisja) **17.05** Muzeum samochodów w Mulhouse (dok.) **17.15** Odkrywanie planety: Ocean (cykl dok.) **18.00** O języku czeskim **18.15** Wędrówki z Ladislavem Smoljakiem **18.30** Kultura.cz (mag.) **18.55** Václav Talich dyryguje Czeską Filharmonią **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** František Filipovský (dok.) **20.40** Echo Praskiej Wiosny 2008 **20.50** MŚ w hokeju 2008 Kanada (transmisja) **23.30** Artmix (mag.) **0.25** Wielka muzyka nocna.

NOVA

6.05 Animowany świat pana Magoo (s. anim.) **6.30** W.I.T.C.H. (s. anim.) **7.00** Cudowny świat Walta Disneya **8.00** Kalifornijskie lato (s.) **8.55** ESO (lista przeb.) **10.10** Półtora gliniarza (film USA) **12.00** Dzwonienie do TV Nova **12.35** Pierścionek (film czes.) **14.20** K2 (film kopr.) **16.35** Jáchyme, hoď ho do stroje! (film czes.) **18.30** Przyprawy (mag.) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Maxi Clever **21.20** Wyscig z czasem (film USA) **23.30** Drakula (film USA) **2.15** Czeski bodyguard.

PRIMA

6.10 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) **6.35** Taz-mania (s. anim.) **7.00** Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) **7.20** Dookoła świata w 80 dni (s. anim.) **7.45** Sylwester i Tweety (s. anim.) **8.00** Bajer z Bel-Air (s.) **9.10** Salon samochodowy **10.05** M.A.S.H. (s.) **11.10** Rewir Wolfa (s.) **12.10** Hercule Poirot (s.) **13.25** Helicops (s.) **14.25** Port lotniczy '77 (film USA) **16.45** Dzień ojca (film USA) **18.55** Wiadomości, sport **19.30** Przyjaciele (s.) **19.55** Prognoza pogody **20.00** Diukowie Hazzardu (film USA) **22.20** Wygrać ze śmiercią (film USA) **0.20** Gremliny II (film USA) **2.15** Sexy szansa.

NIEDZIELA 18 MAJA

TVP 1

6.20 Był taki dzień 18 maja **6.30** Zatańczmy - Hilary w Nowym Jorku **6.40** Strażacy **7.00** Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach **8.00** Domisie (dla dzieci) **8.25** Klub przyjaciół Myszk Miki **8.55** Kuchcikowo - gotowanie na ekranie - Urodzinowe przyjęcie **9.10** Lippy and Messy **9.20** Teleranek **9.45** Mała księżniczka (film USA) **11.25** Tydzień **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **13.00** Wiadomości **13.10** Syn smoka (film USA) **14.45** Kyle XY **15.35** Dziennik z życia niedźwiedzi **16.25** Dobry człowiek na złe czasy **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? Wydanie specjalne **18.05** Faceci do wzięcia - Grubymi niemi szyte... (s.) **18.35** Szkoda gadać **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Ranczo - Zrozumieć kobietę **21.15** Od „Rancza” do „Rancza” **21.30** Miesiąc miodowy w Las Vegas (film USA) **23.15** Palimpsest **0.45** Good bye, Lenin (film niem.) **2.40** Kinematograf **3.05** Laureaci konkursu im. Henryka Wieniawskiego - Airi Suzuki **3.45** Był taki dzień 18 maja.

TVP 2

6.20 Złotopolscy - Co się stanie z Wiesiem (s.) **6.50** Dzika przyszłość - Powrót epoki lodowcowej (film kopr.) **7.25** M jak miłość (s.) **8.15** Sto tysięcy bocianów **8.45** Z Dwójką bezpieczniej **9.00** Wyjechani **9.30** Zacisze gwiazd - Radosław Krzyżowski **10.00** Wojciech Cejrowski boso przez świat - Z kamerą i strzelbą do dzikich ple-

mion **10.30** Pierścieni ognia - Peru **11.25** Makłowicz w podróży **12.00** Kłątwa Różowej Pantery (film kopr.) **13.50** Od miłości do szczęścia **14.00** Familiada (teleturniej) **14.30** Złotopolscy - Albo tak, albo tak (s.) **15.05** Mini szansa - Przed XV finałem **16.05** Na dobre i na złe **17.05** Egzamin z życia **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.10** Tak to leciało! **20.00** Policjanci z Pitbulla **20.05** Gorycz tropików - Metys **21.10** Pitbull **22.05** Imperium (film USA) **22.50** Telewizyjne Wiadomości Literackie **23.20** Ulice kultury **23.35** Droga do Charikar **0.00** Panorama **0.20** Dolina Kreatywna **0.50** Operacja Kod DP (film franc.) **2.20** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

6.47 Integracja **7.01** Wierzę, wątpię, szukam **7.30** Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Nie tylko dla pobożnych **8.00** Śląska lista przebojów **9.00** Światowiec **10.01** O co chodzi? **10.54** Serwis kulturalny **11.00** Teleplotki **11.30** Serwis info **12.02** Telewizja objazdowa **13.01** Jacek Sobala - zapraszam **14.00** Stadion info **14.40** Lechia Gdańsk : Znicz Pruszków - 2. liga polska **16.45** Aktualności **16.50** W poszukiwaniu drogi **18.00** Aktualności **18.45** Retransmisje sportowe **20.50** Młodzież kontra **21.45** Aktualności **21.55** Hat-trick **23.05** Sportowa niedziela **0.04** Teleplotki **0.31** Światowiec **0.56** Telewizja objazdowa.

POLSAT

5.45 Sonic X (s.) **6.15** Czarodziejki (s. anim.) **6.45** Power Rangers (film USA) **7.15** Tutenstein **8.00** Polska : Kazachstan - Kwalifikacje olimpijskie kobiet w Tokio **9.30** Program **09.45** Przebojowe dzieci **10.45** Szalony zięć (film USA) **12.45** Wielka draka w chińskiej dzielnicy **14.50** Wielki biały ninja (film USA) **16.50** Polska : Węgry - Memoriał Huberta Jerzego Wagnera - eliminacje ME mężczyzn **18.30** Program **18.50** Wydarzenia **19.30** Daleko od noszy - Kuzyn i kuzynka (s.) **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.10** Kości (s.) **23.05** Misiak Koterski - Show **0.05** Sposób użycia (film USA).

TVC 1

6.05 Rośnie, kwitnie, zieleni się **6.25** Muminki (s. anim.) **6.50** Pszczółka Maja (s. anim.) **7.15** Poranek z Dadą (dla dzieci) **7.30** Boisko 7 (dla dzieci) **9.45** Kalendarium **10.00** Wędrująca kamera (mag.) **10.30** Obiektyw (mag.) **11.00** Hotel Herbich (s.) **12.00** Pytania V. Moravca (pr. dys.) **13.00** Wiadomości **13.05** Jak Jaromila spotkało szczęście (bajka) **14.00** Magazyn religijny **14.25** Magazyn chrześcijański **14.40** Wielka samotność (film czes.) **16.30** Słowo na niedzielę **16.35** Szczyty gór z Vladimírem Čechem **17.00** TVC **17.20** Pieskie życie **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości **18.05** Etykieta **18.15** Taxi **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Grandhotel (film czes.) **21.40** Gwiazda mojego serca (1968 - 1978) **22.00** 168 godzin **22.30** Wiadomości, sport **22.40** Losowanie Sportki i Szansy **22.45** Dalziel i Pascoe (s.) **0.30** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **0.35** Sześć stóp pod ziemią (s.) **1.25** Świat sztuki.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS **7.15** Recital Pallecka i Janika **7.45** Stop **7.50** Panorama **8.30** Antologia czeskiego humoru **9.10** Poszukiwanie czasu utraconego **9.35** Po powierzchni **9.50** Artmix (mag.) **10.45** MŚ motocykli 2008 Francja (transmisja) **13.15** Wędrówki z Ladislavem Smoljakiem **13.30** Film o filmie: „Bracia Karamazow” **13.45** MŚ motocykli 2008 Francja (transmisja) **15.00** Moje obrazy są dziełem stulecia (dok.) **15.20** Świat sztuki: Alan Alda **16.05** Znaki i rytuały **16.20** Święci i świadkowie **16.35** Filmowe powroty: Skok na kasyno (film fr.-wl.) **18.20** Kultura.cz (mag.) **18.50** MŚ w hokeju 2008 Kanada: finał (transmisja) **21.40** Na pływali z Radkiem Baborakiem (talk show) **22.05** Teatr żyje! (mag.) **22.35** Studio piłki nożnej **23.05** Melodie Dukkéa Ellingtona **23.50** Wszystko party - wyd. spec. **0.45** Odkrywanie planety - Ocean **1.30** Szczyty gór z Vladimírem Čechem.

NOVA

5.50 Brzydkie kaczątko (s. anim.) **6.20** Animowany świat pana Magoo (s. anim.) **6.45** W.I.T.C.H. (s. anim.) **7.15** Cudowny świat Walta Disneya **8.15** Sue Thomas -

ślyszące oczy FBI (s.) **9.15** Mój brat ma fajnego brata (film czes.) **11.05** To kobieta! (s.) **12.15** Zamieńmy się żonami (reality show) **13.35** Dwa miliony dolarów napiewku (film USA) **15.40** 28 dni (film USA) **17.50** Poradnik domowy **18.50** Obywatelskie judo (pr. publ.) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** X Factor **22.05** Odlamki **22.35** Mr. GS (talk show) **23.05** X Factor **23.35** Non plus ultras (film czes.) **1.00** Martwa strefa (s.).

PRIMA

6.10 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) **6.35** Taz-mania (s. anim.) **7.00** Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) **7.20** Dookoła świata w 80 dni (s. anim.) **7.45** Sylwester i Tweety (s. anim.) **8.00** Wojna stulecia (dok.) **9.10** Świat 2008 (mag.) **9.45** Morderstwa w Midsomer (s.) **11.50** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **13.00** Niedzielną partia (pr. dys.) **13.55** Najbardziej niesamowite widea świata **14.25** Kochany urwis II (film USA) **16.20** Złoto Alaski (film USA) **18.55** Wiadomości, sport **19.30** Przyjaciele (s.) **19.55** Prognoza pogody **20.00** Ber nebo neber **21.15** Chirurgowie (s.) **22.15** Rekin (s.) **23.15** Nie z tego świata (s.) **0.10** Zakładnicy (s.) **1.00** Sexy Szansa **1.40** Zadzwoń do jasnowidza.

PONIEDZIAŁEK 19 MAJA

TVP 1

5.55 Był taki dzień 19 maja **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Pani Pajakowa i jej przyjaciele ze Słonecznej Doliny - Drzewo genealogiczne **9.00** Budzik - Mleko krowy **9.30** Kocham muzykę - Renson i bęben **9.40** Jaka to melodia? Wydanie specjalne **10.25** Laboratorium XXI wieku **10.50** Wielki świat małych odkrywców - Bóle **11.10** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** W kolejce po euro **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? Wydanie specjalne **14.00** Grand Prix MTB w Białowieży **14.10** Tędy przeszła historia - Twierdza Boden **14.40** Grand Prix MTB w Białowieży **15.00** Wiadomości **15.10** Ranczo - Zrozumieć kobietę (s.) **16.00** Moda na sukces (s.) **16.50** Przed Opolem **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Pseudonim „Anoda” **21.30** ...po „Scenie Faktu” **21.55** Mistrz i Małgorzata (film ros.) **23.00** Krzyk III (film USA) **0.55** Kojak - Fatalna pomyłka (film USA) **1.45** Errata do biografii - Tadeusz Borowski **2.10** Przed Eurowizją **2.20** Był taki dzień 19 maja.

TVP 2

6.20 Statek miłości (s.) **7.20** EUROexpress **7.30** Przystanek praca **7.45** Bodzio, mały helikopter - Złota gęś **8.05** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.05** Sąsiedzi - Zalety pogodnego charakteru (s.) **11.35** Rączy Wildfire **12.25** Złotopolscy - Towarzystwie nieporozumienia (s.) **12.55** Jesteś tym, co jesz - Irene Shingfield **13.25** Znaki czasu **13.50** Smaczne go! Patrycja Kazadi **14.45** Gliniarz i prokurator - Danny (s.) **15.40** Na dobre i na złe (s.) **16.40** M.A.S.H. (s.) **17.40** Dwójkomania **17.45** Dni maja, dni sierpnia '88 **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.00** Kolo fortuny **19.35** Olimpijczycy 2008 **20.05** M jak miłość (s.) **20.55** Kulisy serialu „M jak miłość” **21.10** Tomasz Lis na żywo **22.10** Wirus (film kopr.) **23.50** Policjanci z Pitbulla **0.00** Panorama **0.20** Dzięki Bogu za Bonieckiego **1.20** Jezu ufam Tobie - recital Ewy Urygi.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Gramy dla was **8.02** Gość poranka **8.17** Przegląd prasy **8.20** Serwis ekonomiczny **8.35** Korespondent TVP o poranku **8.45** TV Katowice poleca **9.00** Serwis info **10.06** Serwis kulturalny **10.13** Gość poranka **11.02** Biznes - otwarcie dnia **12.06** Komentarz - kraj **13.07** Komentarz - świat **14.07** Komentarz - kraj **15.12** Raport z Polski **16.13** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Poza rządem **17.00** TV Katowice poleca **18.00** Aktualności **18.55** Tygodnik regionalny **19.15** Szeroki kąp **19.40** Cud zdrowia **19.55** TV Katowice zaprasza **20.01** Raport z Polski **20.20** Forum **21.05** Telekurier bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.16** Ekonomia i rynek (mag.) **0.03** Zagrożenia na talerzu **0.28** Nowoczesna medycyna - Źródła depresji **1.00** Wokół toru.

POLSAT

6.15 Adam i Ewa (s.) **7.30** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Jak oni śpiewają **10.30** Beverly Hills 90210 (s.) **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Zamieńmy się żonami **13.00** Przebojowe dzieci **14.00** Jaś Fasola **14.45** Świat według Bundy (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Chirurdzy (s.) **17.30** I kto tu rządzi? Pojedynek gigantów **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Misiak Koterski - Show **21.00** Szósty zmysł (film USA) **23.30** Strzał w 10 (teleturniej) **0.30** Daleko od noszy - Kuzyn i kuzynka (s.) **1.00** Miasto zwycięzców (teleturniej) **2.00** Zakazana kamera.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Sezamie, baw się razem z nami **9.00** Wielka samotność (film czes.) **10.55** Pojedynek przywódców (cykl dok.) **11.40** Niewiedza nie usprawiedliwia **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Ćwiczmy z TVC **13.40** Problemy rodziny **14.05** Córki McLeoda (s.) **14.50** Legendy Kung Fu (s.) **15.35** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Kwiz dla dzieci **16.30** Tajemnice Toma Wizarda **16.45** Zaczarowane przedszkole **17.15** AZ-kwiz **17.40** Czarne owce (pr. publ.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.15** Chłopa-ki w akcji (mag. kul.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości **20.00** Dobra dzielnica (s.) **21.00** Podróż po Sydney **21.30** Reporterzy **22.10** Uwięzieni za żelazną kurtyną **22.25** Zabawa w dom (film szw.) **0.05** Losowanie Szczęśliwej 10 **0.10** Polityczne spektrum **0.40** 168 godzin **1.10** Historie domów.

TVC 2

6.10 Wiadomości

ŻYCZENIA

Nie zaznaj nigdy, Mamo Droga,
co jest bólu chwila sroga,
co jest smutku nawet cień.
Niech Ci się nadzieja kwieci,
niech Ci ciągle słońce świeci,
szczęsny będzie każdy dzień.

Kochanej Żonie i Mamie

pani **MARII GRZEBIEŃ**

z okazji jubileuszowych urodzin z całego serca życzą
mąż oraz córka i syn z rodzinami. RK-094

Za złożone mi życzenia, kwiaty i podarunki składam
serdeczne podziękowania swej i najbliższej rodzinie,
Kołu PZKO Karwina Raj, chórowi „Dźwięk”, Klu-
bowi Seniora PZKO Karwina Raj, chórowi „Hejnał-
-Echo”, gronu kolegów PZKO Karwina Frysztat, Krę-
gowi Seniora HPC, Zakładni organizaci Důchodců
a krojovaných horníků Dolu Čs. armáda, państwu
E. i L. Ścisłałom, państwu J. i I. Waleczkom, panu Ja-
nowi Kubankowi oraz dalszym przyjaciółom i sąsia-
dom. **Henryk Berbalk.** RK-103

WSPOMNIENIA

Ciężko się z Tobą żegnało,
jeszcze trudniej bez Ciebie być,
lecz miłość śmiercią się nie kończy,
w naszych sercach
ciągle będziesz żyć.

Dnia 19. 5. 2008 mija 2. rocznica
śmierci naszej Ukochanej

śp. **TERESY BRZEZINOWEJ**

z Bystrzycy, a zaś 23. 4. minęła
1. rocznica śmierci naszej Ukocha-
nej

śp. **ANNY RASZKOWEJ**

z Wędryni. O chwilę wspomnień
proszą najbliżsi. GL-313

Rodzice kochali nas.

My o nich nie zapominamy.

Dziś, 17. 5. 2008 przypominamy sobie 15. rocznicę
śmierci

śp. **MARTY BUDZIŃSKIEJ**

zaś 26. 5. 2008 także 15. rocznicę śmierci

śp. **WILHELMA BUDZIŃSKIEGO**

ze Stonawy. O chwilę wspomnień proszą córki z ro-
dzinami. RK-092

Co W TEATRZE

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN:
W 80 dni dookoła świata (18, godz.
16.00);

▲ **HAWIERZÓW:** W 80 dni dooko-
ła świata (19, godz. 19.00).

Co W KINACH

KARWINA - Centrum: Asterix na
olimpiadzie (17, 18, godz. 15.30,
17.45); Rambo (17, 18, godz. 20.00);
Doomsday (19, godz. 17.45); Aż
poleje się krew (19, godz. 20.00);
Ex: „Venkovský učitel” (17, 18,
godz. 19.00); **HAWIERZÓW - Cen-**
trum: Asterix na olimpiadzie (17-
-19, godz. 15.30); Iron Man (17-19,
godz. 17.45); 27 sukienek (17-19,
godz. 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:**
Kronika Spiderwick (17, 18, godz.
17.30); „Venkovský učitel” (17, 18,
godz. 20.00; 19, godz. 17.30, 20.00);
CZ. CIESZYN - Central: 10 000 lat
p.n.e. (17, 18, godz. 17.00); Choć go-
ni nas czas (17, 18, godz. 19.30), **BY-**
STRZYCA: Księga Tajemnic (17,
godz. 19.00); „Nejkrásnější hádan-
ka” (18, godz. 17.00); **CIESZYN -**

Piast: Horton słyszy Ktisia (17-19,
godz. 15.00, 16.45); Juno (17-19,
godz. 18.30); Skorumpowani (17-19,
godz. 20.15).

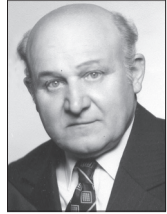
Co W TERENIE

CZ. CIESZYN - MK PZKO Park Si-
kory zaprasza na wycieczkę auto-
karową do Żywca 7. 6. Wyjazd o
godz. 9.00 od Celmy w RP. Zwiedzi-
my Browar w Żywcu z degustacją
piwa (wstęp 13 zł), góra Żar (kolej-
ka linowa (8 zł), Rychwałd k. Żyw-
ca oraz Żywiec. Opłata za autokar
dla członków Koła oraz dzieci wy-
nosi 80 Kc, dla obcych 150 Kc. Zgło-
szenia wraz z wpłatą przyjmowane
będą 21. i 22. 5. w godz. 17-19 w sal-
ce Koła przy ul. Fabrycznej 23. Inf.:
604 556 423.

▲ ZG PZKO oraz MZC Koło nr 6
zapraszają 24. 5. o godz. 13.30 na
„Dzień Tradycji i Stroju Regionalne-
go” do Campingu Olza w Cieszynie.
W programie m.in. zespoły tanecz-
ne, kapele, wieczorem festyn ludo-
wy.

▲ Biblioteka Miejska przy ul. Ha-
vlíčka zaprasza na spotkanie z cy-
klu „Podróże bliskie i dalekie” 21. 5.

*Wspomnienie to cicha nuta
wyjęta z tonów przeszłości,
wspomnienie to nić wysnuta
ze złotej przędzy miłości ...*

Dnia 3 maja minęła druga bolesna
rocznica śmierci naszego Kochane-
go Tatusia, Dziadka i Pradziadka

śp. **EMILA KUBECZKI**

zaś 24 maja przypominamy sobie
ósmą rocznicę, kiedy nas na za-
wsze opuściła nasza Najdroższa
Mamusia i Babcia

śp. **HELENA KUBECZKOWA**

z Orłowej Poręby (dawniej z Kar-
winy Kopalni). Z miłością i szacun-
kiem wspominają najbliżsi. RK-097

Dnia 1. 5. 2008 minęła 21. rocznica, kiedy nas na za-
wsze opuściła

śp. **HELENA KUCZEREPOWA**

dnia 17. 6. 2008 minie 2. rocznica, kiedy nas na za-
wsze opuścił

śp. **JAROSŁAW KUCZEREPA**

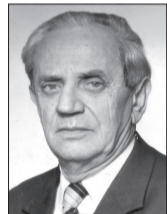
Ze smutkiem w sercu wspominają córka i zięć.
AD-060

Odeszłaś, lecz w naszych sercach żyjesz dalej...

Dnia 25 maja 2008 minie 25. rocznica, kiedy nas na
zawsze opuściła nasza Kochana Mamusia i Babcia

śp. **HERMINA LUGSCHOWA**

z Karwiny Kopalni. O chwilę wspomnień i cichej za-
dumy proszą synowie z rodzinami. RK-098

*Człowiek umiera dopiero wtedy,
kiedy się o nim zapomina.*

Dnia 17 maja mija 15. rocznica
śmierci

śp. **RUDOLFA NOWAKA**

z Karwiny Kopalni. Kto znał i ko-
chał, niechaj razem z nami poświę-
ci Mu chwilę cichych wspomnień.

Żona i córki z rodzinami. RK-088

NEKROLOGI

Wyrazy głębokiego współczucia w tej bolesnej
chwili, kiedy opuściła Ciebie i nas Twoja Zagna
Małżonka

śp. **HANIA BARON**

składa **Tobie, Karolu,** ZG Macierzy Szkolnej.
GL-311

7.30, z Trzyńca - dworca o godz.
7.40, z Wędryni o godz. 7.50, z By-
strzycy o godz. 7.55, Jabłonkova -
dworca autobusowego o godz. 8.00.
Prosimy zabrać dowody osobiste i
korony słowackie. Inf.: 607 180 689.

▲ rejon Karwina „BŚ” zaprasza
członków 21. 5. o godz. 16.00 do
Klubu PZKO w Karwinie N. Mie-
ście na smażenie jajecznicy. Inf.:
723 823 435.

▲ zaprasza na wtorkową wyciecz-
kę 20. 5. na trasie Trzyścież - Guty
- Jaworowy. Odjazd pociągu z Cz.
Cieszyna o godz. 7.41 do Trzyścieża.
Inf.: 731 892 401.

▲ Zarząd ogłasza konkurs fotogra-
ficzny na najciekawsze zdjęcie z te-
gorocznego sezonu turystycznego.
Zdjęcia prosimy nadsyłać w dwu
kategoriach: Góry i przyroda oraz
Góry i ludzie pod adresem: Halina
Twardzik, Komeńskiego 13, 737 01
Cz. Cieszyn w ilości maks. 5 sztuk
w każdej kategorii o rozmiarach 10
x 15 cm. Z drugiej strony prosimy
zapisać nazwę wycieczki, datę oraz
nazwisko autora. Termin nadsyła-
nia zdjęć upływa z dniem 15. 11.

TRZYNIEC - Biblioteka Miejska
przy ul. Lidickiej zaprasza na spo-
tkanie z autorem i wydawcą ksią-
żek o naszym regionie pt. „Olza od
pramene po ujście” 20. 5. o godz.
18.00 do biblioteki.

KOSZARZYSKA - Ognisko Oddzia-
łu Górali Śląskich Związku Podha-
lan przy MK PZKO w Jabłonkowie
oraz MK PZKO w Koszarzyskach
zapraszają na tradycyjne „Miyszani
łowiec” 17. 5. o godz. 10.00 do „Doł-
ku”. Impreza połączona jest z „Ko-
szarzyszczańskim Jarmarkym” oraz
przełazem kapel i zespołów folklo-
rystycznych.

KARWINA FRYSZTAT - W par-
ku B. Němcovej 17. 5. od godz.
15.00 odbędą się obchody 90-le-
cia zakładu „Jäkl”. W programie:
„Maxim Turbulenc, orkiestra dęta
„Moravěnka”, Petr Spálený ze swo-

ją grupą, Anna K. i kapela ludowa
„Réva”.

KONCERTY

KARWINA - Koncert Jubileuszowy
„Przyjaźni” odbędzie się 24. 5. o
godz. 15.30 w Miejskim Domu Kul-
tury w Karwinie Nowym Mieście.
Kupić będzie można płytę CD z 24
pieśniami „Przyjaźni” i śpiewnik J.
Wierzgonia.

JABŁONKÓW - MK PZKO zaprasza
na wiosenny koncert chóru „Gorol”
18. 5. o godz. 17.00 do Domu PZKO.
W programie „Przełęcz”, „Gorol”
oraz amatorski zespół teatralny z
Milikowa ze sztuką „Z deszcza pod
rynnym”.

ZAPISY

HAWIERZÓW BŁĘDOWICE - Dy-
rekcja Szkoły Podstawowej i Przed-
szkole zaprasza do zapisów 21. i 22.
5. w godz. 8-16.

OFERTY

KUPIĘ dom jednorodzinny 3 do
5 + 1 z zabudowaniem gospodar-
czym, o minim. wielkości 5 x 8 m
w Orłowej lub okolicy. Cena do 2
milionów kc. Możliwa jest także
wymiana z dopłatą za mieszkanie
spółdzielcze 3+1 w Orłowej Lutyni.
Inf.: 604 204 182. GL-303

MALOWANIE, wszelkie prace mur-
arskie. Tel.: 603 854 651. GL-199

MALOWANIE dachów, elewacji,
hydroizolacja płaskich dachów.
Gwarancja, niska cena. Balicki, tel.:
558 742 469, 732 383 700. GL-304

WYSTAWY

DOM KULTURY MIASTA ORŁO-
WEJ: do 31. 5. wystawa Polskiego
Stowarzyszenia Artystów Plasty-
ków RC, czynna po-so w godz. 9-
-19.

KAMIENIARSTWO

» **OBELISK** «

43-419 **Hażlach** k. Cieszyna
ul. Jastrzębska 1

Nasz przedstawiciel handlowy
jest do Państwa dyspozycji
Miroslaw Holubek

tel. **776 296 099**

lub **0048 516 193 726**

www.obelisk.com.pl

Przyjazd do klienta z pełną ofertą
obmiar, projekty, wyceny
oraz wszelkie konsultacje są
BEZPŁATNE

Prowadzimy pełną dokumentację
przeprowadzanych prac.

Szanowni Państwo, przed dokonaniem
wyboru poznajcie naszą ofertę.
Serdecznie zapraszamy!

Płaskie dachy z papy termozgrzewalnej,
długoletnie gwarancje.

Firma „**NEW SYSTEM DACH**”, Cieszyn,
ul. Brożka 13/1, tel.: +48 0601 532
642, +48 33 8525 608.

Firmy budowlane

SWABUD i SWAKOŃ

docieplanie elewacji

przyjmujemy zlecenia na 2008 r.
kom. 776 218 494, 608 556 915

SWABUD-INSIDE

tyniki i wylewki (potéry)

wykonywane maszynowo
kom. 774 278 457

Szybka i fachowa realizacja
zleceń.

Cieszyn, Puńcowska 93

www.swabud.cz

Kamieniarstwo WRZOS

RAZEM BEZ GRANIC

Zapraszamy do naszego nowoczesnego zakładu
będącego centrum usług kamieniarskich na Ziemi Cieszyńskiej.
Wyjątkowa oferta i profesjonalizm. Również przyjeżdżamy do klienta.

Jedyny kontakt do polskiego producenta nagrobków:

Hażlach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filia: Goleszów, ul. Grabowa 4

3 km od przejścia granicznego
w Górnej Lesznej

MIROSLAV PELECH, MENEDŻER BANIKA KARWINA, O CZARNEJ DZIURZE I NIEBIESKIM PARKIECIE

Następcę trenera Trtíka poznamy do końca maja

Nie tylko na parkiecie wygrywa się mistrzowskie tytuły. Za dziesiątym złotym medalem dla szczyptornistów Banika Karwina, którzy w finale ekstraklasy pokonali Zubrzy, kryje się prężny sztab szkoleniowy, masażyści, lekarze klubowi itp. Spory wkład w jubileuszowy tytuł ma też długoletni menedżer Banika Karwina, Miroslav Pelech. Jak powiedział „Głosowi”, to praca wymagająca dużego poświęcenia i stalowych nerwów. Bez dobrego zaplecza ekonomicznego Banik byłby tylko prowincjonalnym czeskim klubem, a nie dziesięciokrotnym mistrzem swego kraju i regularnym uczestnikiem prestiżowej Ligi Mistrzów.

Banik jest chlubą nie tylko Karwiny, ale całego regionu. Rozumiem, że po jubileuszowym złocie sponsorzy sami stukają do drzwi...

Klub z takimi tradycjami i sukcesami oczywiście łatwiej dociera do potencjalnych klientów, ale każdy sezon jest dla nas niezmiernie stresujący. Nie wszyscy chyba zdają sobie sprawę z tego, ile kosztuje nas sam udział w Lidze Mistrzów. Chodzi o milionowe sumy, które w dodatku pochłaniane zostają praktycznie przez czarną dziurę. W tej edycji Champion's League wyda-

Miroslav Pelech (z lewej) i prezydent klubu Pavel Halada z pucharem dla mistrza RC.

liśmy o prawie 3,5 miliona koron więcej, aniżeli rok temu.

Czyli w całej tej zabawie klub był strątny?

Liga Mistrzów serwuje kibicom niezapomniane chwile, ale z drugiej strony pochłania znaczne środki finansowe, zwłaszcza od klubów z biedniejszej części Europy. W dodatku władze EHF (Europejskiej Federacji Piłki Ręcznej) wciąż wymyślają nowe, rygorystyczniejsze przepi-

sy dotyczące zaplecza w hali, płyty boiska itp. Tylko niebieska płyta boiska, jaką wymarzyli sobie działacze EHF do rozgrywania spotkań w Lidze Mistrzów, kosztuje milion koron. Jeżeli dalej tak pójdzie, warto chyba zastanowić się nad wysiadką.

A jak wygląda kwestia kosztów związanych z podróżowaniem na mecze, jakby nie było po całej Europie?

Tu też sytuacja wygląda niezbyt cie-

kawie. Ponosimy m.in. pełne koszty zakwaterowania, co w takich miastach, jak Moskwa czy Paryż sporo kosztuje. Weekend w Moskwie pochłonął bagatelka 150 tys. koron, w Paryżu było podobnie. Moskwa należy do najdroższych miast świata i właśnie w weekend we wszystkich hotelach jeszcze podnoszone są ceny. Dla ilustracji, my załatwiliśmy w Ostrawie dla niemieckiego klubu Kiel pobyt w granicach 40 tysięcy koron. Przez własne, prywatne kontakty, bez dodatkowych pośredników w postaci biur z Pragi i agencji PR, co kosztowałoby kolejnych sto tysięcy.

Czy przypadkowo nie czuje pan wstrętu do tych rozgrywek?

W żadnym wypadku! Należy podkreślić, że Karwina w Lidze Mistrzów zdobyła spore doświadczenie, które procentuje potem na przyszłość. W czeskiej ekstraklasie nie wszystkie mecze stoją na najwyższym poziomie. W rozgrywkach Champion's League gramy z najlepszymi z najlepszych. Dla

naszych zawodników to ogromne przeżycie, kiedy mogą stoczyć walkę z takimi drużynami, jak Barcelona czy Kiel. I zarazem wyższa szkoła szczyptorniaka, która w kluczowych momentach sezonu ma dla nas niebagatelne znaczenie. To nie przypadek, że zespół potrafi idealnie wyszlifować formę właśnie do najważniejszej części sezonu, czyli rundy playoffs. W tej materii mamy przewagę nad resztą ekstraklasy stawki.

W nowym sezonie zabraknie trenera Trtíka oraz doświadczonych trójki: Marjanović, Indjić, Kuzo. Czy ma już pan wytypowanych nowych liderów?

Za wcześnie jest mówić o nowych liderach. Przed nami jeszcze mecze w Czeskim Pucharze, w którym też pragniemy wypaść jak najlepiej. Kwestia nowego trenera powinna rozstrzygnąć się do końca maja. Co do nowych zawodników, w pierwszym rzędzie postawimy na naszych wychowanków.

JANUSZ BITTMAR

CO SŁYCHAĆ?

■ **ZAWODY STRZELECKIE W KOVONIE KARWINA.** Pistolet dowolny: 1. Petr Hubač 522 pkt., 2. Patrik Vrzala 515 (obaj Kovona), 3. Jan Walica 503 (Olza Trzyniec), 4. Martin Lepka 502 (Kovona). Pistolet standardowy: 1. Petr Hubač 546, 2. Patrik Vrzala 546, 3. Karel Karžel 530 (Kovona Karwina).

■ **MEMORIAL ZBIGNIEWA WRANIKA.** W Karwinie odbyły się 5. zawody wędkarskie w połowie ryb na szałwiku – „Memorial Zbigniewa Wranika”, który organizuje miejscowy Związek Rybacki. W zawodach wystartowało 21 wędkarzy – tak amatorów, jak i zawodników zarejestrowanych w 2. czeskiej lidze. Wyniki: 1. Jaroslav Rys, 2. Dalibor Nevřivý, 3. Paweł Kochan. (jb)

POD PRYSZNICEM

Wiedziałem, że tak będzie. Czym bliżej końca piłkarskich rozgrywek, tym bardziej zaskakujących wyników możemy się spodziewać.

Po aferze korupcyjnej w czeskiej lidze tylko pozornie poprawiła się atmosfera w środowisku piłkarskim. Sędziowie już nie dzwonią do siebie ze stacji benzynowych ani nie wysyłają pocztą butelek z winem. Z usług luksusowych prostytutek też zrezygnowali, przynajmniej z tych oferowanych im przez właścicieli klubów. Sędziowie w ten sposób spełniają już wszelkie standardy europejskie, schodząc zarazem na margines sportowych stron gazet.

Pomimo to także w ostatniej kolejce I ligi liczę na kilka śmiesznych do lez piłkarskich kawalków. Obecnie w roli głównej występują już sami piłkarze. W telewizorze widać wtedy, jak zawodnik po rocznej pauzie biegnie z piłką pięć razy szybciej od „niby” goniącego go rywala. Albo z innej beczki. Piłka wpada w pole karne niezauważona przez żadnego z pięciu defensorów – w tym golkipera przyklejonego do linii bramkowej. Niepilnowany napastnik trafia oczywiście bezbłędnie do siatki, po czym następuje teatralne wymachiwanie pięścią bramkarza w stronę partnerów z obrony. (jb)

Futbol na niby

NASZA OFERTA

● **PIŁKA NOŻNA – I liga:** Ostrawa – Bohemians 1905 (dziś, 15.00). **II liga:** Trzyniec – Opawa (dziś, 10.15). **MŚLF:** Karwina – Uniczów (dziś, 16.30). **DYWIZJA:** Hawierzów – Bystrzyca p. H., Napajedla – Orłowa (dziś, 16.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Cz. Cieszyn – Lichnow (dziś, 16.30), Bystrzyca – L. Piotrowice, Olbrachcice – Oldrzychów, P. Polom – Bogumin (jutro, 16.30). **I A KLASA – gr. B:** Wędrzyńca – Przybor, Dzieńmorowice – Stonawa, Lutynia D. – Raszkowice (dziś, 16.30), Śmiłowice – St. Biela (jutro, 16.30). **I B KLASA – gr. B:** Sł. Rychwałd – Piszcz (dziś, 16.30). **I B KLASA – gr. C:** Datynie D. – Mosty, Sucha G. –

Niebory, Zabłocie – G. Błędowice, Sedliszcze – Jabłonków, Oldrzychowice – Gnojnik (dziś, 16.30), Gródek – Sł. Pietwałd (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWINSKIEGO:** Domaślawice – Dąbrowa, V. Bogumin – L. Łąki, F. Orłowa – TJ Pietwałd, Hawierzów B – Sn Orłowa, Cierlicko – Żuków G. (dziś, 16.30), Bogumin B – B. Rychwałd, I. Piotrowice – Wierzniowice (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Piosek – Starzicz, Milików – Rzepiszcz (jutro, 16.30). **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Czeladna B – Bukowiec (dziś, 16.30), Paskow – Śmiłowice B (jutro, 10.00), Nawsiwo – Wojkowice (jutro, 16.30). (jb)

WEEKEND POD LUPĄ

Na »Kangury« z Lukešem

Piłkarze pierwszoligowego Banika Ostrawa zmierzą się dziś w ostatniej kolejce I ligi na Bazalach z zespołem Bohemians 1905 i w walce o przepustkę do Pucharu UEFA zagrają z Martinem Lukešem w składzie. Kapitan Banika otrzymał wprawdzie w poprzedniej kolejce (ze Spartą Praga) czerwoną kartkę, ale komisja dyscyplinarna CMZF ukarała go tylko karą w zawieszaniu. Do Pucharu UEFA trafi trzeci zespół tabeli i Banik wszystko ma w swoich rękach, wystarczy, że pokona Bohemians. „Kangury” zagrają o wszystko, porażka z Ostrawą definitywnie pograży ten zespół w drugoligowych wodach. Dzisiejszy mecz na Bazalach rozpoczyna się o godz. 15.00, podobnie, jak wszystkie pozostałe spotkania ostatniej kolejki. W kasach na Bazalach są już tylko ostatnie bilety na odkrytą część stadionu, zainteresowanie meczem jest ogromne. Bezpośrednią transmisję pokaże też kanał sportowy CT4 Sport.

Trzyniec przeciwko Opawie

Ciężką przeprawę będą mieli drugoligowi futboliści Trzyniec w dzisiejszym przedpołudniowym meczu z Opawą. Rywal zajmuje drugie miejsce w tabeli ze stratą czterech punktów do prowadzącego FC Bohemians Praga, pod Jaworowy przyjedzie więc w roli faworyta. W barwach gospodarzy pod znakiem zapytania stoi start Pavla Malířa i Renego Formánka, opawianie powinni zaprezentować się w pełnym składzie. Ratujący się przed spadkiem Trzyniec jest w wiosennym sezonie postrachem dla faworytów. Tydzień temu podopieczni trenera Miroslava Kouřila zremisowali na wyjeździe z Bohemians, remisowo było też 27. 4. na boisku Marii Przybram, zaś w marcu trzynieczanie pokonali u siebie 2:1 ekipę Słowacka.

Karwina w »twardzi Bażantnica«

Tylko pozornie łatwo wygląda dzisiejszy mecz w rozgrywkach MŚLF pomiędzy Karwiną a Uniczowem (16.30). Karwina wprawdzie przed własną publicznością jeszcze wiosną nie zasmakowała goryczy porażki, ale z Uniczowem może mieć więcej pracy, aniżeli sugeruje to wzajemna pozycja w tabeli. Trzynasty Uniczów w miniony weekend wywalczył remis z prowadzącymi w rozgrywkach rezerwami Sigmy Olomuniec i karwiniacy powinni mieć się na baczności. Tym bardziej, że każda seria kiedyś musi się skończyć.

W Dywizji emocje sięgają sufitu

Cytując słowa znanego komentatora sportowego Włodzimierza Szaranowicza, emocje sięgają sufitu. I to w czwartej lidze piłkarskiej, gdzie wciąż niepewny jest los drużyny MFK Hawierzów. Po tym, jak „Indianie” w poprzedniej kolejce stracili komplet punktów w Rymarzowie, sytuacja w strefie spadkowej 4. ligi

robi się coraz bardziej zagmatwana. Podopieczni trenera Jaroslava Netoličky podejmują dziś o godz. 16.30 Bystrzycę pod Hostynem i chcą zrehabilitować się za blamaż w Rymarzowie. Zagrają jednak bez pauzującego za czerwoną kartkę Jana Pristáša oraz kontuzjowanych Blažka z Urbanem.

Bratobójcza bitwa w Bystrzycy

W piątej lidze (Mistrzostwa Województwa) najciekawiej zapowiada się jutrzejszy mecz pomiędzy Bystrzycą a Lokomotywą Piotrowice (16.30). W bratobójczej bitwie, gdzie obie jedenastki są o krok od spadku, stawką będzie przysłówiowych sześć punktów. Obaj trenerzy mają w dodatku bardzo wąskie pole do manewru. Trener Bystrzycy, Dušan Zbončák, narzeka na brak klasowych dublerów – w ubiegły czwartek w Petrzkowicach nie miał nawet do dyspozycji ani jednego rezerwowego piłkarza(!), z kolei piętą Achilleusza drużyny Jiřego Kuljovskiego jest brak napastników z prawdziwego zdarzenia. (jb)

Trzyniec podejmuje dziś Opawę. Z prawej trzyniecki napastnik Richard Veselý.